

DCIDOB 53. **La cimera social.**

Introducció.

Cimera Mundial sobre Desenvolupament Social

Precisament aquest any l'Organització de les Nacions Unides (ONU) celebra el seu 50è aniversari. Ens trobem en un moment de balanç i anàlisi del paper que aquesta organització ha tingut en el concert internacional, principalment per a poder definir la seva funció actual i possiblement futura; molts són els autors que ho fan.

Durant aquests cinquanta anys la realitat internacional ha sofert moltes transformacions. Des de l'any 1945, data del final de la Segona Guerra Mundial i de la creació de l'ONU, precisament com a conseqüència d'aquella i amb l'objectiu d'assentar unes bases de seguretat i cooperació en les relacions internacionals i de defensa dels Drets Humans (recordem la Declaració del 1948), la situació mundial i el nivell de vida de les persones han canviat molt. Podem afirmar que s'han produït avenços humans sense precedents: augment de l'esperança de vida en néixer, disminució de la mortalitat infantil, augment del nivell educacional, millores en la nutrició, espectaculars avenços en matèria de tecnologia, la revolució de la informàtica —amb els conseqüents canvis de mentalitat i de forma de viure de la gent—, entre la meitat i tres quartes parts de la humanitat viuen en règims polítics més o menys democràtics, la veu i el paper de la dona al món es comença a tenir en compte,... Però, malauradament, tenim una altra cara de la mateixa moneda, la negativa, la que ens porta a qüestionar el funcionament actual de l'organització de les relacions humanes des de tots els punts de vista: polític, econòmic i social, a nivell local, nacional i, per extensió —però molt important, potser fonamental—, a nivell internacional. La realitat és que vivim en un món la cinquena part de la població del qual va a dormir amb gana, on es produeixen molts contrastos: les desigualtats entre els rics i els pobres (ja siguin països o persones) s'accentua progressivament; on s'ha arribat a la necessitat de buscar un nou paradigma de desenvolupament humà, que sigui sostenible, és a dir, que afavoreixi a les persones i respecti el medi ambient, punt fonamental per a la supervivència de les generacions presents i futures. S'han de prendre mesures, i algunes d'elles s'han de portar a terme a nivell internacional; d'aquí la necessitat d'un fòrum com l'ONU, de trobada i discussió, on els principals actors internacionals, els Estats, tenen la possibilitat d'arribar a acords i mesures concretes.

Des d'aquesta perspectiva, l'ONU celebra una sèrie de conferències internacionals amb l'objectiu comú d'establir bases sòlides per a una nova societat i arribar a un desenvolupament social sostenible. Aquestes trobades són les següents: la Cimera de la Infància (1990); la Conferència sobre Medi Ambient i Desenvolupament (1992); la Conferència Mundial de Drets Humans (1993); la Conferència Global sobre Desenvolupament Sostenible dels Estats en Vies de Desenvolupament de les Illes Petites (1994); la Conferència Internacional sobre Població i Desenvolupament (1994); la Cimera Mundial sobre Desenvolupament Social, motiu d'aquest monogràfic, que s'ha celebrat a Copenhaguen el març d'aquest any; la Conferència Mundial sobre la Dona, que es desenvoluparà el setembre a Beijing i la Conferència sobre Assentaments Humans o Habitat II que es portarà a terme el 1996.

Dins d'aquest marc, el present *dcIDOB* vol ser una contribució a la celebració del 50è aniversari de l'ONU i un punt d'informació d'una de les trobades, la de la Cimera Mundial sobre Desenvolupament Social. Ja ho va ser en les passades conferències sobre medi ambient, celebrada a Rio de Janeiro, i de població, al Caire. I espera continuar sent-ho de les properes. D'aquesta manera es vol destacar la importància que té una organització com l'ONU, referència obligada pel difícil procés de construcció d'una societat internacional justa i solidària.

DCIDOB 53. **La cimera social.**

Vivencia professional i íntima de la Cimera Social.
Ignasi de Juan-Creix i Bretón

Vivència professional i íntima de la Cimera Social

Ignasi de Juan-Creix i Bretón*

«Si he de ser sincer, diré que de vegades gairebé no tinc esperances reals que aquesta opció a favor dels pobles indis doni fruits. I moltes altres vegades, sí. I forçant un xic més l'esperança, dic que sí: sobretot si aconseguim que la causa [Ameríndia] esdevingui continental». Pere Casaldàliga

La Cimera Social i el Fòrum paral·lel

En la Cimera Mundial per al Desenvolupament Social (CMDS) i en el seu *alter ego*, el Fòrum Global de les Organitzacions No-Governamentals (ONG), celebrats a Copenhaguen entre els dies 3 i 12 de març del 1995, es van reunir més de 100 caps d'Estat i de Govern i més de 2.000 ONG. La CMDS es presentà com l'últim esglaó d'una sèrie de conferències de les Nacions Unides per revisar i enfortir solidàriament les polítiques públiques i privades, ja que cada dia es demostra més la seva interdependència. Aquesta Cimera no va començar amb el debat acalorat i la discussió bizantina de les anteriors: Rio de Janeiro (Medi Ambient) i el Caire (Població). A Copenhaguen els temes, que són el cor i, si més no, haurien d'haver estat l'ànima de les delegacions, eren la reducció de la pobresa, la integració social i l'obtenció de feina per part de tothom.

* Departament de Sanitat i Seguretat Social, Generalitat de Catalunya, Consultor de l'Organització Panamericana de la Salut (OPS-OMS).

Representant de l'ANUE

Vaig participar en el Fòrum alternatiu i en la Cimera oficial com a representant de l'Associació de Nacions Unides d'Espanya (ANUE), la qual cosa va ser tota una experiència no governamental en un marc internacional que aquells dies era pròxim a l'*Aldea Global* que un dia va profetitzar Mikhail Segeyevich Gorbachov. De fet, ni la distància de les terres escandinaves ni el fred del mar Bàltic ni la perfecció dels grisos del cel dels països nòrdics ni el fet que el Fòrum se celebrés en una antiga base militar danesa no van desvirtuar les essències de la trobada ni de les mil i una trobades simultànies, estimulants i interessants. D'alguna manera, aquell microcosmos irreal d'uns dies va crear en la consciència de tanta gent del Nord i del Sud la possibilitat de treballar per una utopia possible. Com deia Frank Judd, antic president d'Oxfam (una ONG anglesa modèlica pels seus plantejaments globals i la seva vocació internacional), ex-ministre de la Marina i ulteriorment del Desenvolupament en el Regne Unit, i que actualment és un membre més de la Comissió Independent per a la Reformà de l'ONU: «encara és possible somiar en la construcció d'un món més just i humà, i podem fer-ho des d'aquesta terra conquerida al Bàltic (base naval), que fins fa poc servia per a la construcció d'armament i allotjava els mariners de la guerra». La Cimera i el Fòrum ens han portat a conquerir el Holmen (base de la Marina Reial danesa) i a esdevenir, tots nosaltres, mariners de la pau i de la solidaritat.

Inauguració: crits d'esperança

El Fòrum de les ONG va ser inaugurat divendres dia 3 de març a l'illa de Hol-

men. La part lúdica va tenir lloc en un dels molls i els parlaments van pronunciar-se a l'Auditori dels Pobles. L'escenografia feia palesa la simbologia dels nostres ideals propers i dels nostres anhels llunyans. L'organització, en la qual la societat civil i les ONG daneses havien tingut un paper protagonista des que es va gestar el projecte, ens endinsava i implicava en el llenguatge del compromís i de la feina ben feta. A prop del mar, un grup de joves amb granota de treball feia sonar uns bidons buits de matèries contaminants com si fossin tambors, mentre uns focus giratoris i increpants ens recordaven qui tenia la llum o quins privilegiats tenien el poder d'utilitzar-la, alhora que Copenhaguen s'il·luminava de focs d'artifici: el poder d'una ciutadania global clamant a l'esperança.

Juan Somavía

A l'amfiteatre, Juan Somavía, ambaixador xilè a l'ONU, el pare i, en molts aspectes, la mare de la Cimera i del Fòrum, donava força a les paraules, als sentiments dels pobles, als desposseïts i marginats... i denunciava explícitament el que hauria pogut ser la Cimera i implícitament, el Fòrum, si no hi hagués hagut tants entrebancs per part de les delegacions del Nord i, fins i tot, de les del Sud. Encoratjava les ONG i les plataformes socials de participació i feia una crida al cor de les persones a lluitar contra l'espasa de Damocles que representa la pobresa i els enormes problemes polítics, socials, culturals i econòmics que ens vénen al damunt, i que tan ben articulats han estat per Brzezinski, Nye i Huntington.¹ Tot recordant-nos-ho, Somavía ens increpava: «llevat de tot el que ja de bell antuvi sabem, siguem bel·ligerants a favor del «20/20», del 0.7% i de la condonació del Deute», un Deute que és de tothom,

com demostrava en els anys vuitanta Lluís de Sebastian als cursos de Desenvolupament i Cooperació de la Fundació CIDOB i als de Cristianisme i Justícia. Com Sòcrates va fer a la Mediterrània, Somavia per tal d'implicar-nos ens alligava: «(...) siguem inquebrantables a denunciar a favor del dividend de la pau o de la destinació anual del 3% de les despeses militars a programes educatius i socials». Aquestes eren les seves paraules, però eren també les cançons i les vides amb nom i cognom de les dones profetes (Silvia Plath, Maria del Mar Bonet i Frida Kahlo) i dels homes motors (Víctor Jara, Alfons Comín, Fernando Silva i Pere Casaldàliga), tots ells i elles inconformistes i valentes de *Gaia*. Era una d'aquelles nits que l'Ossa Polar i el Creuer del Sud es visiten, sopen i ballen conjuntament escenificant el missatge volgut i somiat de la Cimera: solidaritat, amistat i seguretat humana per a tothom en una *Aldea Global*.

Reproducció de les portades d'alguns dels diaris que s'editaven durant la celebració de la Cimera i del Fòrum paral·lel.

La societat danesa

Diuenge dia 9, en plena celebració i amb la visita d'alguns danesos i daneses que volien participar en les activitats de Fòrum, llegiem els primers diaris de la Cimera: *Terra Viva* (independent) i *Politiken* (privat), en què la societat escandinava i, concretament, la danesa, la societat civil que més diners per càpita dóna al món per al desenvolupament sostenible, expressava els seus dubtes i temors sobre l'eficàcia i efectivitat de la Cimera; es mostrava contrària al paper hegemònic dels Estats i a la ineficàcia de l'ONU i afirmava la seva estratègia per a l'enfortiment de la «gent» (*We the peoples...*) i de la societat civil. El missatge era clar per a totes les organitzacions que hi érem presents, però especialment per al Secretariat de l'ONU i per als Estats de les nacions del Nord i del Sud. D'alguna manera, els mots de l'ambaixador Somavia, de les ONG i dels escandinaus volaven des del Holmen, lloc de trobada de la societat plural i civil, a la seu general de la Conferència, al Bella Center, punt de reunió dels Governos hegemònics i oficials, i planaven sobre la *fortalesa* de les delegacions dels Estats, algunes de les quals, avançant-se al futur incert, es feien acompanyar per membres de llurs societats civils. Espanya hi era present amb una delegació oficial formada per membres del Govern i d'algunes ONG (Càritas i Intermón) i amb una delegació no oficial representada per les ONG ANUE i Les Segovies-ACSUR, pels sindicats CCOO i UGT i per associacions d'àmbit estatal com el Consejo Nacional de la Juventud.

La societat civil i el nou model de desenvolupament sostenible

L'acte inaugural i oficialista de la Cimera

va ser ben divers. El secretari general de l'ONU, Butros Ghali, va haver de fer servir tota la seva experiència personal i professional per salvar la Cimera oficial, ja que un fort pessimisme s'havia apoderat del Bella Center. D'altra banda, quant a les ONG, les paraules de Butros Ghali van ser força diàfanos: «es tracta de crear un Fòrum, el seu Fòrum, per tal de posar-nos conjuntament a treballar». Un cop més el secretari general, com l'ambaixador Somavia i tots els altres professionals, intentava involucrar-nos, si és que no ho havíem fet ja, a fi de crear un món més equitatiu, més humà (amb seny i rauxa) i menys hipòcrita. L'antic model unidireccional, monosectorial i economicista de combatre la pobresa, i de retruc el model basat en la delegació a l'Estat de la funció singular i irrefutable de la societat civil, fa figa. Els ambaixadors privilegiats de totes les delegacions (Cristina Alberdi i Felipe González, Hillary Clinton, Fidel Castro, Nelson Mandela...) i els de l'ONU (Nafis Sadik, Mayor Zaragoza, Hiroshi Nakagima,...) tenien present cercar les estratègies per crear un nou model democràtic, participatiu, multisectorial, autònom i solidari de desenvolupament sostenible en el qual la societat civil esdevinguí protagonista.

Una suma de trobades

Lluny del Bella Center, al casc antic de la ciutat, a l'Associació per les Nacions Unides de Dinamarca, ens van convidar, als representants de les ANU mundials, a un petit refrigeri inaugural. Per a alguns aquest encontre va significar la continuació del seminari sobre la reforma de l'ONU que s'havia organitzat en un antic *ferry* militar atracat a

Holmen. Hi havia participat com a ponent Anna Batllebó, secretària general de la Fundació Olof Palme de Badalona i membre de la Comissió de Reforma de l'ONU. D'una banda havia servit com a punt de cohesió durant el primer cap de setmana i de l'altra a alguns responsables de certes ONG, com Ignasi de Senillosa, d'Intermón, i Pablo Martín Castellón, de Càritas, els va suposar un punt de referència durant tota la setmana següent. En les oficines de l'Associació les nostres delegacions respectives van tenir l'oportunitat d'intercanviar experiències i d'abordar les activitats i reunions a organitzar durant la celebració del cinquantè aniversari de l'ONU. La Cimera, en aquella plujosa tarda de dilluns en un dels edificis nobles de Copenhaguen, esdevenia més càlida i humana, i molt més propera. La reunió de les ANU es va avançar al que posteriorment van ser les diferents microreunions que durant tota la setmana hi va haver per tot arreu. No es pot entendre aquest esdeveniment sense la suma de totes aquestes trobades i gestos formals i informals que es van entrecreuar i que ens van fer sentir professionals d'una ciutadania més plural. En preguntar-nos per l'eficàcia d'aquesta macro-trobada, caldria reconsiderar aquests *milieus* on vam discutir, negociar, a voltes liderar i assentar futures col·laboracions entre les associacions de l'ONU, les ONG, tant les del Nord com les del Sud, les agències del sistema de l'ONU i, cal dir-ho —with and within—, les delegacions dels Governos.

La Declaració alternativa de les ONG

Dimarts dia 11, alguns membres de la delegació oficial i no oficial, a l'igual

que companys d'Europa i d'Amèrica Llatina, van assistir a la reunió matinal diària de coordinació i enllaç de les ONG europees. Des del punt de vista experimental, vaig poder copsar com la teoria de les relacions internacionals es reflectia en la praxis. També va ser interessant adonar-se que el fet que França ostentés la presidència europea denotava un gran protagonisme francès i una submissió de la resta de països de la Unió; *but, politics are politics, aren't there?* Aquell matí vam tenir una reunió de posada en comú i «de coordinació», com dirien al Ministeri, amb la ministra Cristina Alberdi. Tots vam gaudir d'un temps llarg de preguntes i respostes, la qual cosa a Madrid mai no hagués estat possible. Sortir els ministres dels seus despatxos —una altra fortalesa— i esdevenir més persones i menys buròcrates va ser tot u. Al migdia Xabier Gorostiaga, rector de la Universidad Centroamericana (UCA) de Managua, que havia participat amb altres *gurus* del desenvolupament alternatiu (Susan George, Mak Makalima i Muhammad Yunis, entre altres) en una reunió a Oslo, va presentar els prolegòmens d'una Declaració Alternativa de la Cimera, separant-se de les propostes oficials dels Governos escandinaus. D'alguna manera ens permetia assistir a l'escalfament de la Cimera i albirar les diferents reunions, comitès i assemblees oficials i no oficials que es movien al voltant del Bella Center i del Holmen.

La Cimera: una Disneylàndia de la Solidaritat i la Cooperació?

Però no tot el que relluïa a la Cimera era del color verd de l'esperança. En el meu diari personal anotava: «hi havia moments que pensava si no havíem construït una Disneylàndia de la Solidaritat i la Cooperació. En representar-se a si mateixes, com i on gastaven els pressupostos i els recursos les delegacions oficials del Nord i del Sud? Quin poc rigor i quina poca preparació de la Cimera per part d'algunes delegacions oficials, com ara la nostra delegació oficial espanyola, malgrat el seu alt grau d'il·lusió i de patriotisme europeista! Quanta improvisació en algunes ONG, especialment en les del Sud!» Em preguntava: «On eren els compromisos previs a la Cimera d'arribar al «20/20», al 0,7% —com explicava Joan Gomis, president de la Federació Catalana d'ONGD, en l'Acampada del 0,7%—, a la reducció de l'armament mundial, al canvi en les organitzacions de Bretton Woods, a la reforma i a la descentralització de l'ONU o als nous actors (Conferència de Barcelona sobre Seguretat i Cooperació al Mediterrani), a l'enfortiment del rol de l'Estat, que passa pel desenvolupament i la independència de la

societat civil i a l'internacionalisme solidari i tolerant, que treballa per al desenvolupament humà sostenible de tots els pobles?». Seguia preguntant-me tot això i més a mi mateix mentre passejava pel port vell de Copenhaguen.

Aquell microcosmos irreal d'uns dies va crear en la consciència de tanta gent del Nord i del Sud la possibilitat de treballar per una utopia possible.

Del Bàltic al Mediterrani: estratègies sinèrgiques

Dimecres dia 12, torno a Barcelona i em trobo que la ciutat viu pregonament la Conferència de Ciutats del Mediterrani. Tinc l'oportunitat d'intercanviar les primeres impressions amb dos dels participants, amb en Josep Ribera, director de la Fundació CIDOB, i amb en Jaume Giner, director de Cooperació del Comissionat d'Afers Internacionals de la Generalitat. Obro el programa d'actes i hi lleigeixo: «Els poders estatals i supraestatals, que treballen a favor d'objectius tan complexos com la consecució de la pau i el desenvolupament equilibrat de les diferents regions, només poden veure's beneficiats per l'existència d'una nova i sòlida entesa entre els poders més propers als ciutadans». M'aturo i penso: «on sóc, al Mediterrani o al Bàltic? O és que s'ha donat novament la casualitat que en dos punts equidistants s'està arribant a estratègies similars, que no són excloents sinó complementàries i sinèrgiques?»

Les rondes de circumval·lació de Maragall i la corbata de Castro

Al poc temps de la meua arribada a Barcelona vaig ser convidat a participar en un de tants debats que va organitzar la societat catalana. Dijous dia 6 d'abril, l'Associació Internacional d'Estudiants d'Econòmiques (AIESEC), a través de l'ANUE, em va convocar al Saló de Graus de la Facultat d'Econòmiques de la Universitat de Barcelona (UB) a fi que expressés les meves vivències sobre els actes que van tenir lloc abans, durant i després de la Cimera. Això em va permetre reflexionar novament, ara ja amb distància, sobre el paper de la

Cimera i la qüestió del desenvolupament. Vaig utilitzar les metàfores de dos grans personalitats de la política local i nacional, però tots dos amb projecció internacional.

En el primer exemple, experiència subjectiva de vida!, vaig comparar les meves vivències personals i professionals amb les notícies de premsa contemporànies, tant a nivell nacional com internacional. «Les rondes de Barcelona ens han permès visualitzar els barris de Barcelona que estaven amagats i oblidats», deia en un ja llunyà 1992 Pasqual Maragall, alcalde de Barcelona, assegut al costat de Francesc Santacana, director del Pla Estratègic de Barcelona 2000, en una de les reunions del Consell General del Pla. Es referia a la necessitat de poder veure tota la ciutat, poder així observar-la, adonar-se del que passa dia a dia i d'aquesta forma poder actuar coordinadament. Aquestes paraules em van servir per parafrasejar i elaborar una metàfora sobre les intervencions de la premsa en l'última dècada, i aclarir així la seva missió informativa i a voltes educativa. Emfasitzava que la premsa estava fent molt positivament la seva tasca en les últimes cimeres de desenvolupament de l'ONU: Infància a Nova York, Medi Ambient a Rio de Janeiro, Població al Caire i Pobresa a Copenhaguen.

En la segona metàfora vaig utilitzar la corbata de Fidel Castro, que es va fer molt famosa a l'aldea *macluhaniana* i a la qual també s'havia referit Tono Albareda, president de l'ONG Cooperació, en reflexionar sobre la importància de l'*atrezzo* de Fidel. Albareda apostil·lava: «la notícia més important [de la Cimera] ha estat el color del vestit de Fidel Castro». En el meu cas la corbata de Fidel em va servir per oferir una metàfora sobre el nou ordre, o desordre, internacional, en el qual els nous actors emergeixen de més enllà dels Governos i de l'ONU. Aquests actors, diguem-ne ONG o societat civil, han sorgit com a suport de la governabilitat local i, al mateix temps, com a catalitzadors cap a un fòrum civil d'escala planetària.

Conclusions: l'hora de la societat civil

A forma de conclusió podríem dir que la Cimera i, de forma molt més explícita i contundent, el Fòrum vaticinen el ressorgiment i el lideratge de la societat civil, de les ONG i de les fundacions socials i associacions culturals amb un component de solidaritat important i amb una missió i una estratègia metodològiques de canvi estructural, gens utòpic i sí global, de tot el món. La ciutadania pren el relleu en aquesta cursa, motiu pel qual haurà de reciclar-se, ja sigui a través d'un procés de *reinginyeria i/o de qualitat total*. Però aquesta vegada caldrà fer-ho conjuntament, amb

la participació de totes les institucions, locals, nacionals i internacionals, que vulguin esdevenir agents honestos de transformació i canvi social per erradicar la pobresa estructural, material i espiritual, que patim tant al Nord com al Sud.

També com a epitafi de la Cimera es podria citar Joaquim Muns en la seva intervenció en la Facultat d'Econòmiques: «Els deixo unes últimes reflexions: incrementem la capacitat moral dels nostres governants i conciutadans!» El 0,7% i la Cimera de Copenhagen podrien despertar aquesta consciència adormida. Muns continuava sorprenent-nos: «Desenvolupem instruments nous de participació i d'avaluació social!» El volunta-

riat en les ONG i en els serveis civils podrien dinamitzar la societat somnolenta. I encara: «(...) que els països receptors sàpiguen i treballin en com rendibilitzar l'ajuda oficial i no oficial per al desenvolupament!», que de fet està evolucionant cap a una ajuda menys condicionada i cap a una estratègia de cofinançament i de corresponsabilitat més solidària, com el «20/20» i les taxes de l'economia financera mundial. Muns concluïa acaloradament: «Si us plau, fem espai als altres pobles, obrim els mercats del Sud al Nord i els del Nord al Sud i, sobretot, fem des de la Universitat de Barcelona una crida a la generositat mundial!».

¹ Huntington, S. (1993) «If Not Civilizations «What?», *Foreign Affairs* 72(5): 186-194/ Nye, J. (1994) «Pecering the Future», *Foreign Affairs* 73(4): 82-94/ Brzezinski Z. (1995) «A Plan for Europe», *Foreign Affairs* 74(1): 26-42.

Nota de l'autor: Aquest article, l'he elaborat a partir de les notes del meu diari personal i l'he construït sobre la base de dos articles que ja havia escrit, l'un publicat i l'altre ja lliurat i que apareixerà la tardor de 1995 a la revista de l'Associació de les Nacions Unides d'Espanya. És per això que demano el consentiment de l'ANUE i agraeixo a l'Associació i a la Fundació CIDOB la seva predisposició a cedir-se aquest material: idees i reflexions que pertanyen a l'autor però que considera són també de la Cimera i per a la gent. També els agraeixo la seva disposició a deixar-nos reflexionar en veu alta i críticament.

Selecció de vinyetes d'alguns diaris publicats en motiu de la celebració de la Cimera i que n'il·lustren els temes principals

DCIDOB 53. **La cimera social.**

Per què una Cimera social? Pobresa, atur i integració social.

Per què una Cimera social? Pobresa, atur i integració social

Segons informes publicats pel Departament d'Informació de l'Organització de les Nacions Unides (ONU):

Més de mil milions de persones viuen en la pobresa, no tenen treball ni tampoc cobertes les necessitats essencials. La majoria viuen en les zones rurals d'Àfrica i Àsia, encara que també es poden trobar en les grans ciutats dels països industrialitzats i dels països en vies de desenvolupament (PVD).

Aquesta realitat ens porta a les tres qüestions bàsiques íntimament relacionades que s'han analitzat a la Cimera social, això és, la pobresa, l'atur i la integració social.

ATACAR LA POBRESA

Objectiu: la reducció i l'eliminació de la pobresa

Malgrat la millora general de les condicions de vida arreu del món, la pobresa i les desigualtats econòmiques i socials es mantenen, més i tot, semblen anar en augment.

La pobresa se sol mesurar segons el nivell d'ingressos o de despeses que permet sustentar un nivell de vida estrictament essencial. Però també comporta factors tals com la nutrició, l'esperança de vida en néixer, la disponibilitat d'aigua no contaminada i condicions higièniques, la salut pública, l'alfabetització i altres aspectes propis de la vida humana.

En funció dels ingressos, el Banc Mundial ha assenyalat el llindar dels 370 dòlars anuals per càpita com el límit per determinar la pobresa. Els extremadament pobres són aquells que tenen uns ingressos anuals inferiors als 275 dòlars.

Xifres bàsiques

Dels 5.600 milions de persones que habiten el planeta (dades de finals del 1994), més de mil milions viuen en un estat de pobresa absoluta, amb nivells d'ingressos i de consum per sota del llindar establert nacionalment. Aquestes

persones no arriben a satisfer les necessitats bàsiques de la vida i quasi no arriben a subsistir sobre la base del que equival a menys de 370 dòlars l'any.

Uns 550 milions de persones van a dormir cada nit amb gana. Més de 1.500 milions d'éssers humans no disposen d'aigua potable i de condicions adequades d'higiene. Per a aquest sector de la població, l'esperança de vida en néixer és reduïda, a causa de factors tals com les malalties, la gana, la malnutrició i el delictes. L'educació és quasi inexistent. Uns mil milions d'adults són analfabets funcionals, mentre que uns 500 milions de nens i nenes no van a l'escola.

Localització i tipologia

La gran majoria d'aquests pobres es troben als PVD, sobretot a les àrees rurals d'Àfrica i Àsia. Encara que la pobresa urbana augmenta, els pobres de les zones rurals segueixen representant més del 80% del total. La pobresa extrema es concentra principalment a l'Àfrica subsahariana. Les dones, seguides de prop pels vells i els infants, representen el 70% de la població que viu en la pobresa. Segons el secretari general de l'ONU, Butros Ghali, «són elles qui, en situacions de misèria, de pobresa i de desintegració de les estructures socials, sacrifiquen el seu benestar i en algunes ocasions la seva vida per mantenir la seva família». Les taxes de mor-

talitat entre els lactants són al voltant de 175 per cada 1.000 nascuts vius a l'Àfrica i prop de 100 a l'Índia. En els països desenvolupats (PD) la mitjana és aproximadament de 15.

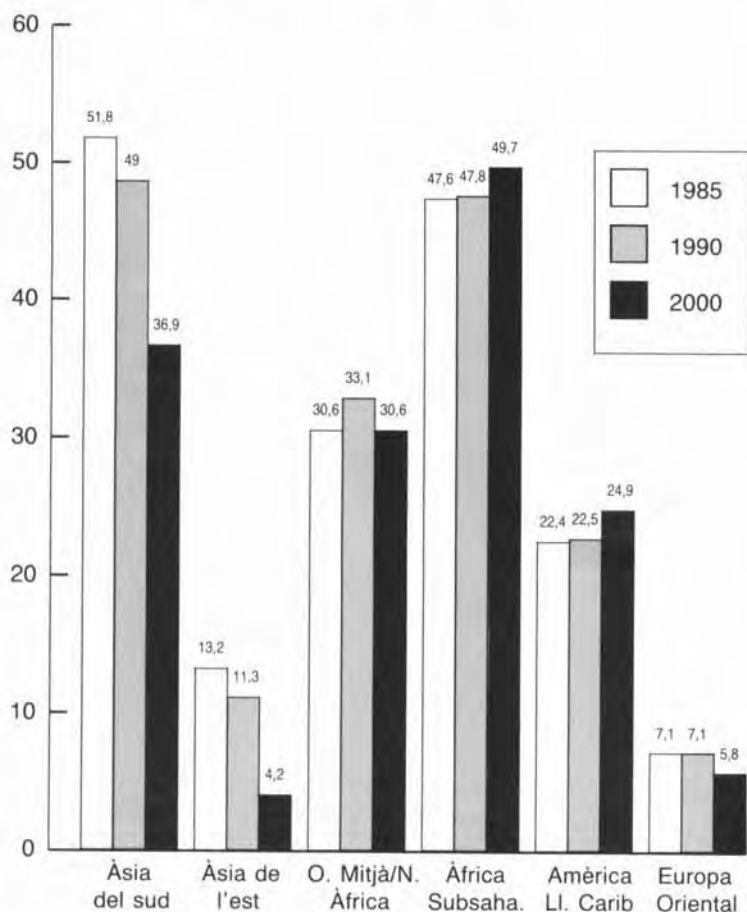
L'anomenada feminització de la pobresa té les seves causes en la realitat demogràfica: les dones són més pobres que els homes perquè manegen una menor quantitat de recursos, disposen d'una porció considerablement menor de les riqueses del món i compten amb uns ingressos més baixos. Als PD la discriminació per raó de sexe es reflecteix generalment en el treball, les dones tenen menys oportunitats de treball, i en els salaris, ingressen normalment la meitat que els homes. En els PVD la base discriminatòria és més ample; també es manifesta en l'educació, la manutenció alimentària i en l'atenció a la salut.

Al mateix temps, la pobresa també ha començat a fer-se sentir als PD. Als Estats Units d'Amèrica i a l'Europa occidental prop del 15% de la població viu per sota del llindar de la pobresa.

Avenços i retrocessos

Entre els experts en la matèria hi ha el consens que en els últims decennis hi ha hagut una reducció significativa en la proporció de persones pobres del món. Mentre que el 1960 quasi el 70% de la humanitat vivia en condicions pèssimes, el 1992 era el 32% el que es trobava en aquesta situació. Segons l'*Informe sobre Desenvolupament Humà, 1994* (informe del Programa de les Nacions Unides sobre Desenvolupament —PNUD— sobre l'Índex de Desenvolupament Humà —IDH—), «la part de la població mundial que gaudeix de nivells relativament satisfactoris de desenvolupament humà (per sobre d'un IDH de 0,6) va augmentar del 25% el 1990 al

La pobresa als PVD (1985-2000)

Percentatge de població que viu per sota de la línia de pobresa

Font: The UNESCO Courier, núm. 143.

60% el 1992». Ara bé, en xifres absolutes el nombre de persones pobres en realitat ha augmentat, particularment a Àfrica, on des del 1980 el creixement econòmic s'ha quedat molt endarrera del creixement de la població. Per altra banda, també hi ha hagut un augment substancial en els nivells de pobresa a l'Europa oriental.

A escala mundial, el secretari general de l'ONU afirma que «les dades de què es disposen indiquen que s'amplia la diferència entre el 20% de la població mundial que ocupa la part inferior de l'escala d'ingressos i el 20% de la part superior; s'hauria passat d'una proporció d'1 a 20 el 1960 a una altra d'1 a 60 el 1990».

Una de les causes que expliquen la incapacitat de la comunitat internacional per aturar l'avanç de la pobresa en el món és el creixement accelerat de la població. Existeix una por creixent que els efectes combinats de la pobresa, el creixement demogràfic, les desigualtats socials i econòmiques i les pautes de consum malgastadores constitueixin un greu perill per als recursos bàsics de què dependran les generacions futures per a la seva supervivència i el seu benestar.

El secretari general de l'ONU adverteix que «si la pobresa es manté o augmenta i es descuida la condició humana,

les tensions socials i polítiques acabaran per posar en perill l'estabilitat».

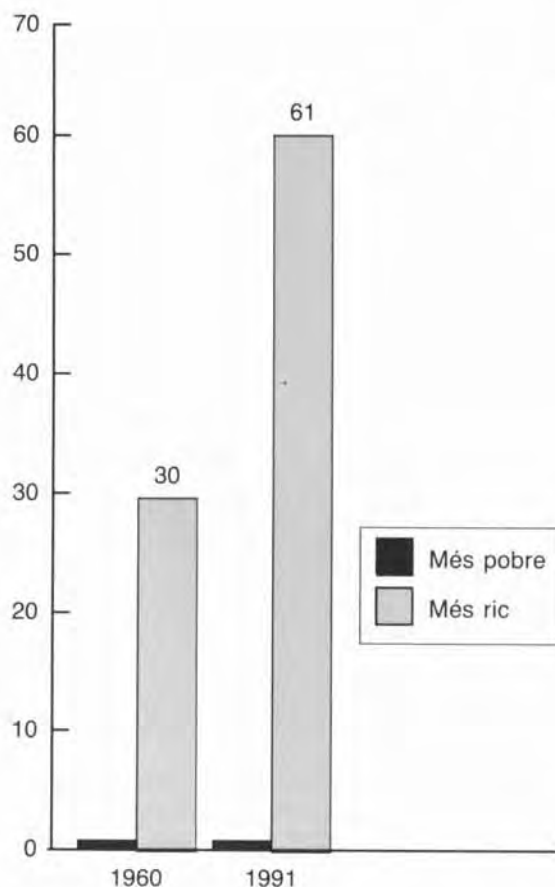
Per altra banda, existeix un vincle entre pobresa i medi ambient. Hi ha l'acord general que els PD són els responsables de la major part de la contaminació del món. Malgrat tot, als pobres, en la seva lluita diària per la seva subsistència, sovint els manquen els recursos necessaris per evitar la degradació del medi ambient. Butros Ghali assenyala que «la major part de la població mundial viu en zones de baixa productivitat agropecuària i no té altra alternativa que seguir endavant amb les pràctiques no sostenibles».

LA CRISI DEL TREBALL

Objectiu: cap a la creació de l'anomenat treball productiu

El constant augment de l'atur i del treball de baixa productivitat constitueix una gran amenaça per al desenvolupament social a tot el món. Es tracta d'una causa important de pobresa. La falta de treball productiu, aquell a través del qual

Creixent distància entre rics i pobres

Participació percentual en l'ingrés, 20% més ric; 20% més pobre de la població mundial

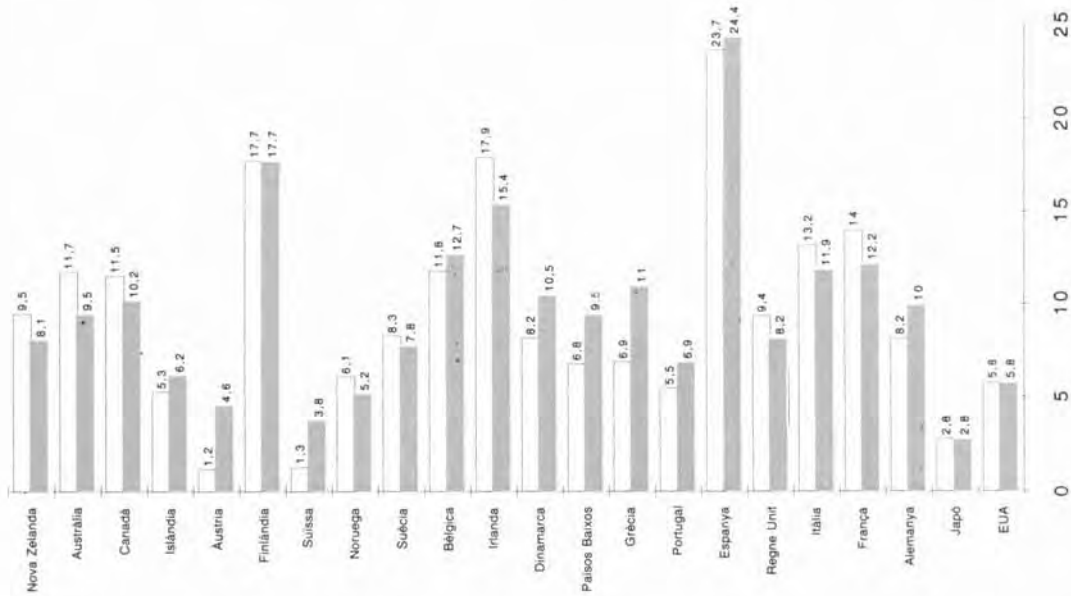
Font: Informe sobre el Desenvolupament Humà, 1994.

les persones se senten realitzades contribueix a la migració, al conflicte i a la desintegració social.

Durant l'últim decenni, la situació del treball en la majoria de les regions del món va empitjorar, tant en termes de quantitat com de qualitat dels treballs, amb l'excepció de les zones de creixement de l'Àsia oriental i d'algunes parts del sud-est asiàtic. Molts PVD estan sofrint els efectes d'un virtual estancament en la creació de noves ocupacions, tot plegat combinat amb grans reduccions dels salaris reals en el sector estructural del treball. També els nivells d'atur augmenten cada vegada més en els països desenvolupats (PD), igual que a l'Europa oriental i l'antiga Unió Soviètica. En aquest context, els grups més vulnerables són els joves i les dones, aquestes últimes són doblement vulnerables: no només aguanten una càrrega desproporcionada del problema de l'atur, sinó que quan troben treball perceben, en termes generals, una mitjana del 30% al 40% menys que la seva contrapart masculina. Per a molts altres, els disminuïts, els ancians, els treballadors migrants, els indígenes i els que porten molt temps desocupats, simplement no hi ha treball.

Els treballadors, a més a més, s'enfronten al fenomen de la desaparició del mercat del treball. Fins i tot les princi-

Taxes d'atur previstes per a l'any 2000 als Països Desenvolupats

□ Taxa d'atur al 2000
 ■ Taxa d'atur al 1995

Se suposa que no canvien les polítiques econòmiques i es doni el creixement necessari per a tenir aquell any una taxa d'atur del 5%

Font: *El empleo en el mundo 1995: un informe de la OIT* — Ginebra: OIT, 1995.

pals economies del món estan sofrint els efectes adversos de l'anomenat creixement sense treball. Les raons que expliquen aquesta situació són múltiples. Entre les més explícites cal mencionar les dues següents: hi ha massa gent com a resultat de l'explosió demogràfica a nivell mundial, que crearà una demanda de 1.000 milions de nous treballs durant els propers deu anys, i hi ha molt poques ocupacions de gran densitat de mà d'obra, cosa que, de fet, converteix les societats tecnològicament avançades en víctimes del seu propi èxit.

Xifres sobre treball

Dels quasi 5.600 milions de persones que a finals del 1994 es comptabilitza que habiten al món, 2.800 milions constitueixen la mà d'obra actual a nivell mundial. D'aquesta xifra, es calcula que més de 120 milions es troben sense treball, i un nombre molt més elevat, 700 milions, es classifiquen com a subocupats: treballen moltes hores però el que guanyen no és suficient per treure'ls, a ells i a les seves famílies, de la pobresa. Aquestes persones subocupades constitueixen la majoria dels pobres del món.

Per altra banda, l'ingrés anual per càpita dels països de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) se situa en 20.000 dòlars, davant dels únicament 500 dòlars dels països menys avançats del món. En altres paraules, el 20% dels més afavorits percep el 83% dels ingressos mundials, mentre que el 20% que ocupa la capa inferior d'ingressos només en percep l'1,5%.

Es calcula que el 30% de la mà d'obra (més de 800 milions de persones) no està ocupada productivament; és a dir, o estan buscant treball sense sort o estan subocupats, cobrint llocs que tot just els proporcionen el suficient per viure. Hi ha uns 700 milions de persones en la categoria dels subocupats. Als principals PD una de cada 10 persones està subocupada. Als PVD, el 60% de la població total viu en zones rurals i per viure depèn, sobretot, de l'agricultura, sector dominant de l'economia que, tot i la baixada de preus dels productes agrícoles exportables, aporta el 40% del PIB.

La situació de l'Àfrica subsahariana és particularment difícil. La mitjana de l'atur se situa al voltant del 20%, mentre que els salaris han disminuït de manera continuada. El 60% de la població rural d'Àfrica, uns 300 milions de persones, viu en la pobresa absoluta, fet que representa un augment del 50% entre el 1988 i el 1990.

Uns 300 milions de persones, principalment dones dels PVD, viuen al dia, ocupades en l'anomenat sector no estructurat de l'economia, sense cap tipus de seguretat social, pla d'assegurances, prestacions d'invalidesa o de jubilació.

Pel que fa a la relació entre el treball i la migració internacional, el creixent temor a l'atur ha fet que alguns països receptors d'emigrants restringeixin encara més el corrent d'immigrants econòmicament actius, que es calcula sumen uns 30-35 milions, és a dir, l'equivalent a l'1,3% de la població activa mundial.

L'atur i la Cimera Mundial sobre Desenvolupament Social

En la resolució 47/92 de l'Assemblea General, del 16 de desembre del 1992, s'estableix un mandat per convocar una Cimera Mundial sobre Desenvolupament Social i es defineixen onze objectius principals orientats a fomentar l'acompliment de l'Article 55 de la Carta, en què es crida a promoure «nivells de vida més elevats, treball permanent per a tots i condicions de progrés i desenvolupament econòmic i social».

La Cimera social es proposa crear les condicions reals per arribar al desenvolupament humà sostenible i procedir a l'aplicació de mesures complementàries per aconseguir-ho. Malgrat tot, s'apunta que és necessària l'existència d'un entorn econòmic vigoritzant que generi treball productiu.

En l'informe del secretari general de l'ONU s'aborden tres qüestions fonamentals de política amb l'objectiu d'augmentar el treball productiu mitjançant l'adopció de mesures a nivell nacional i internacional:

- Com propiciar taxes més elevades de creixement econòmic;
- com aconseguir que el creixement creï ocupació i
- com aconseguir un equilibri entre la quantitat i la qualitat dels treballs.

Se suggereix l'adopció de determinades mesures, entre elles: crear oportunitats per generar treball, sobretot en la creació d'empreses individuals, privades i cooperatives, de petit tamany; estimular les inversions, l'activitat empresarial, prin-

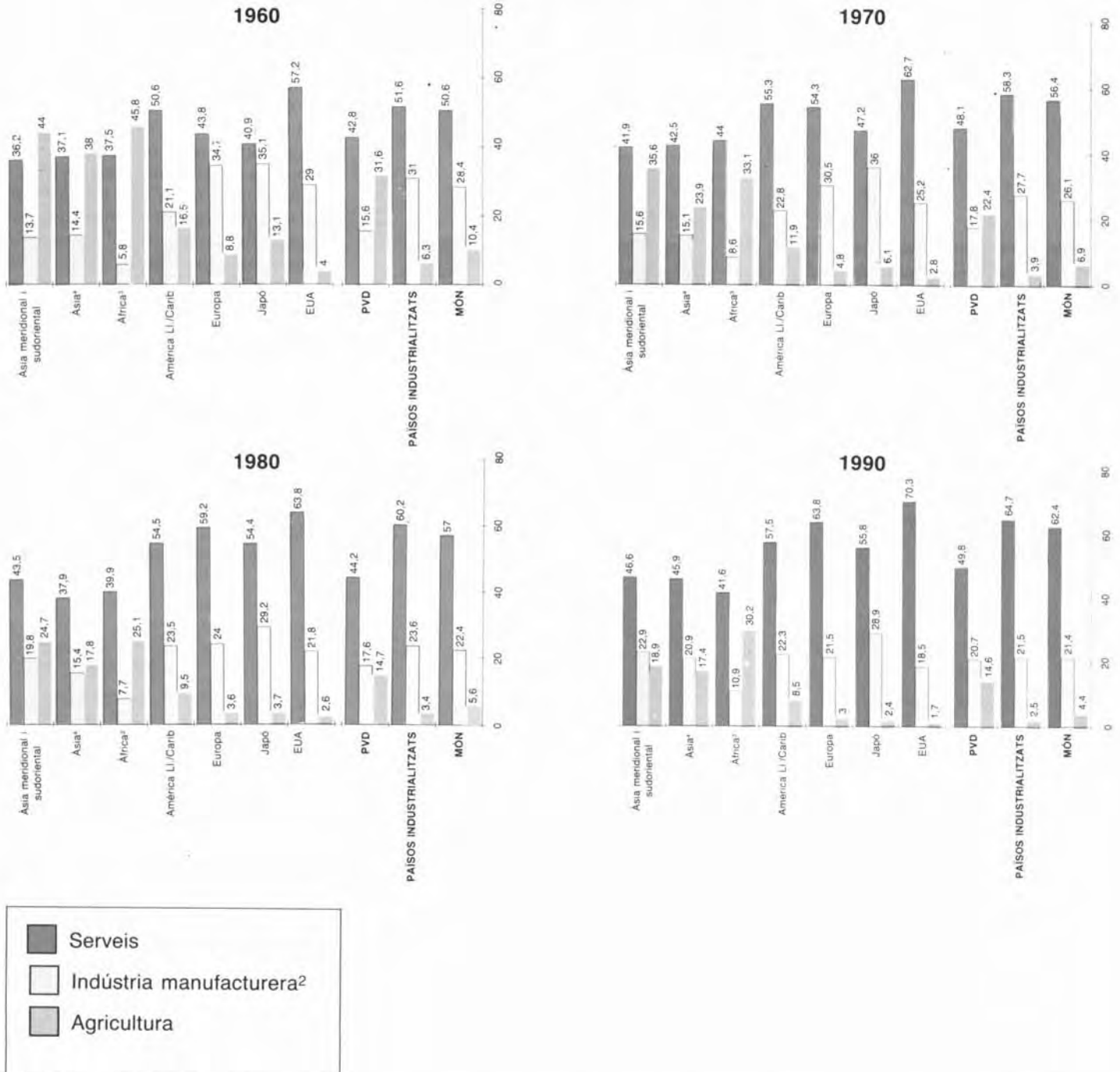
cialment a petita escala; propiciar el creixement, un entorn favorable a les inversions, una legislació laboral no discriminatòria i la infraestructura necessària; aconseguir que el creixement creï ocupació; adaptar-se a l'exterior, elaborar una estratègia d'industrialització orientada cap a l'exportació que catalitzi el creixement del treball en els PVD; donar suport al sector dels serveis; millorar els mer-

cats del treball; invertir en l'educació; protegir els grups vulnerables com els joves, les dones, els disminuïts, els ancians, els treballadors migrants, els indígenes i els desocupats; aconseguir un equilibri entre la quantitat i la qualitat dels llocs de treball i protegir els drets dels treballadors, tant de paraula com de fet.

L'informe del secretari general de l'ONU també apunta que el creixement econò-

mic no és suficient en si mateix; ha d'anar acompanyat de justícia social, distribució equitativa i hi han de participar tots els elements diversos que conformen una societat determinada. Els treballadors i els ocupadors han de poder crear conjuntament un equilibri entre la flexibilitat del mercat del treball i la seguretat del treball, en una associació que resulti profitosa tant pel sector privat com pel benestar social.

Estructura de la producció mundial (percentatge del PIB),¹ del 1960 al 1990.
Importància creixent del sector dels serveis

1. Les xifres de les barres no sumen cent perquè queden exclosos els sectors de la construcció i la indústria no manufacturera.
2. Les xifres de la indústria manufacturera no equivalen a l'activitat industrial total.
3. Exclosa Àfrica del nord.
4. S'inclouen tots els PVD de la regió.

Font: *El empleo en el mundo 1995: un informe de la OIT* —Ginebra: OIT, 1995.

ENFORTIR LA INTEGRACIÓ SOCIAL

Objectiu: aconseguir una societat per a tothom

Segons el secretari general de l'ONU, Butros Ghali, la sensació que les desigualtats socials es fan cada cop més profundes a tot el món, que les societats es fragmenten i que la població i els grups d'ingressos es polaritzen és alguna cosa més que una «percepció». Hi ha la constància que el nivell de seguretat assolit anteriorment i, per tant, la inclusió social, es veuen cada cop més amenaçats.

En l'*Informe sobre el Desenvolupament Humà del 1994* (estudi del Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament —PNUD), se citen deu indicadors que posen de manifest «l'afebliment del tram social»: homicidis, violacions, divorcis, naixements fora del matrimoni, llars d'un sol progenitor, delictes relacionats amb les drogues, suïcidis, peticions d'asil, nombre de presoners i percentatge de delinqüents juvenils en la població de les presons. Les xifres referides a aquests indicadors augmenten, especialment en els països de més desenvolupament econòmic i en els països en transició.

En una mateixa societat solen aparèixer juxtaposats els senyals del desenvolupament i del deteriorament social. Per exemple, els EUA, que ocupen el vuitè lloc del món en l'IDH (Índex de Desenvolupament Humà), simultàniament encapçalen la llista en els indicadors d'afebliment del tram social.

Elements de desintegració social

El canvi ràpid i de llarg abast és un tret distintiu de la societat contemporània. En els àmbits de l'economia política, la tecnologia, la cultura i els valors socials, el canvi és una de les poques característiques «permanents» del món. Tanmateix, malgrat que el canvi ha comportat un gran nombre de millores, una de les seves repercussions més negatives ha estat la seva tendència a marginalitzar, discriminar i excloure grups, fins i tot nacions senceres.

Exclusió social

Es calcula que menys del 10% de la població total del món participa plenament en les institucions polítiques, econòmiques, socials i culturals que confor-

men les seves vides. Els pobres, les dones, els discapacitats, els ancians, les minories i els habitants de les zones rurals són els més marginats.

El poder polític continua centralitzat, sobretot en el món en vies de desenvolupament, on menys del 10% de les despeses nacionals s'assigna als governs locals.

Discriminació

Les dones constitueixen el 66% dels analfabets del món i el 70% dels pobres.

Es calcula que han desaparegut 100.000 dones de la població mundial, la majoria de l'Àsia meridional i oriental, on després de l'amniocentesi o el sonograma se sol practicar l'avortament de fetus femenins.

En totes les societats, excepte als EUA, la dona ocupa només l'1% dels llocs directius del més alt nivell.

Les poblacions indígenes, 300 milions en més de 70 països, experimenten casos de discriminació i de violència.

La discriminació racial es posa de manifest en la disparitat entre negres i blancs a Sud-àfrica on durant 1993-94 l'esperança de vida, l'ingrés per càpita i els índexs de desenvolupament humà van marcar una diferència quatre vegades superior que als EUA.

Els EUA ocupen el primer lloc del món en violència, amb la incidència més elevada de morts (més de 12 per 100.000), violacions notificades (150.000 el 1993) i morts infantils per ferides d'arma de foc (7.000 el 1992); uns altres tres milions de nens als EUA són víctimes cròniques de maltractaments i abandonaments.

Els nens, a tot arreu, són víctimes vulnerables de la violència. Al Brasil, on hi ha 200.000 nens que viuen als carrers, moren diàriament 4 nens de manera violenta. L'assassinat de menors al Brasil va augmentar en un 40% en un sol any (1993-94).

En els centres de turisme sexual de Tailàndia, Sri Lanka i les Filipines treballen un total aproximat de 500.000 nenes prostitutes.

Delicte

Les activitats il·lícites augmenten. Als EUA, per exemple, el 1992 es van notificar 14 milions de delictes. Molts d'aquests estan relacionats amb els estupefaents. (La despesa dels EUA en estupefaents depassa els ingressos (PIB) combinats de més de 80 països del món).

Les organitzacions transnacionals que realitzen activitats delictives fora de les seves fronteres nacionals reben uns ingressos anuals calculats en 1.000 milions de dòlars.

Migració

Una de cada 115 persones del planeta és un migrant o un refugiat que s'ha vist forçat a deixar el seu país per raons econòmiques, polítiques o militars.

En els tres darrers decennis, més de 35 milions de persones van migrar del Sud al Nord; el nombre anual de trasllats és al voltant d'un milió.

La xifra de refugiats polítics i de víctimes dels conflictes ètnics va augmentar dels 8 milions de finals de la dècada dels 70 als 20 milions que, en l'actualitat, han travessat les fronteres i als 26 milions més que es troben desplaçats internament.

Conflicte

Prop del 40% dels països del món tenen un mínim de cinc poblacions ètniques, mentre que la meitat del total de països ha experimentat alguna forma de conflicte interètnic en els darrers anys.

Dels 82 conflictes que hi ha hagut des del 1990, 79 s'han produït dintre de fronteres nacionals.

Mentre que a començament de segle el 90% de les baixes causades per la guerra eren militars, actualment el 90% de les baixes pertanyen a la població civil.

Més d'un milió i mig de nens i nenes han mort en guerres durant l'últim decenni; uns altres cinc milions viuen en l'actualitat en campaments de refugiats i uns dotze milions han perdut les seves llars o les seves famílies.

Les despeses militars dels països desenvolupats en un any equivalen als ingressos totals dels 2.000 milions de persones més pobres.

En un món que gasta més de 800.000 milions de dòlars anuals en programes militars, una suma que equival als ingressos de gairebé la meitat de la població mundial, 1.000 milions de persones no compten amb els serveis de salut bàsics, un adult de cada quatre és analfabet i la cinquena part de la població mundial es queda cada dia sense menjar.

Què és la integració social?

Què significa una societat socialment integrada? El secretari general de l'ONU la defineix com a una societat «capaç de donar cabuda a aspiracions individuals i de grups diferents i divergents dins d'una estructura flexible de valors bàsics compartits i d'interessos comuns».

Vista en el context del desenvolupament humà sostenible, la integració social és sinònim de justícia, igualtat, benestar material i llibertat democràtica, les quals coses impliquen igualtat d'oportunitats i drets per a tothom.

En el si de la societat aquesta integració es manifesta en la solidaritat, la interdependència, el respecte a la diversitat cultural, la tolerància dels estils de vida diferents dels generals i el valor per a substituir sistemes que són inoperants (per exemple l'esclavitud i l'*apartheid*) per altres més equitatius.

L'objectiu de la integració social constructiva és una societat per a tothom, on els ciutadans considerin que l'Estat atén les seves necessitats, que promou un desenvolupament compatible amb la justícia per a l'individu, l'harmonia entre els grups i la cohesió social.

No hi ha dubte que aquest objectiu no és abastable si no es plantegen les altres dues qüestions bàsiques de la Cimera, que són la pobresa i l'ocupació productiva. De fet, el fil comú que uneix aquestes tres qüestions és la seva importància decisiva per al desenvolupament dels individus i les societats.

Atès que la majoria de les persones indigents del món viuen en un món en desenvolupament, on representen la tercera part de la població, la pobresa representa una de les principals amenaces per a la integració social d'aquestes regions. Paral·lelament, la pobresa augmenta en els països industrialitzats.

La integració social es veu amenaçada també per la creixent onada d'atur i de creixement sense ocupació que, si continua, inevitablement produirà pobresa. Aquesta espiral descendent de desintegració social es caracteritza per la marginació de grans sectors de la població d'una societat mitjançant l'exclusió i l'abandonament, la falta d'habitatge i les elevades taxes de criminalitat i de mortalitat.

Reducció i eliminació de la pobresa

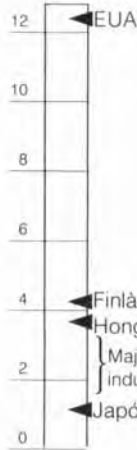
Creació de l'anomenat treball productiu

Aconseguir una societat per a tothom

Perfil del sofriment humà en els països industrialitzats

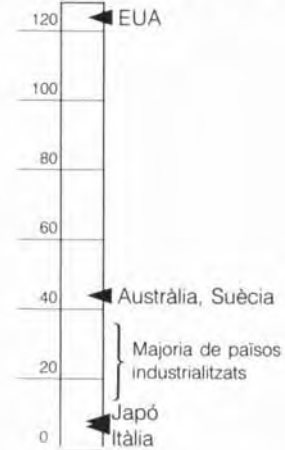
HOMICIDIS

Homicidis portats a terme per cada 100.000 habitants

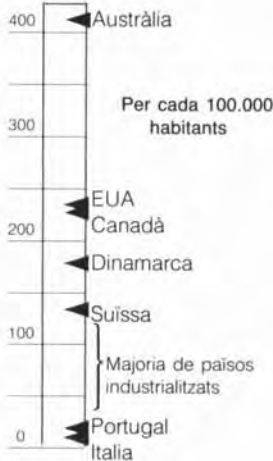

VIOLACIONS DENUNCIADES

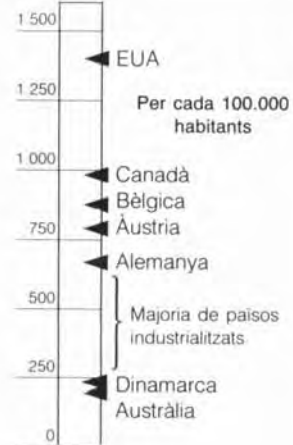
Per cada 100.000 habitants dones de 15 a 59 anys d'edat

DELINQUÈNCIA RELACIONADA AMB ELS ESTUPEFAENTS

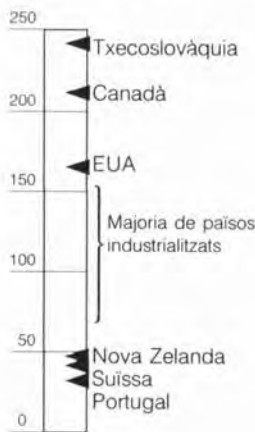

LESIONS EN ACCIDENTS DE CARRETERA

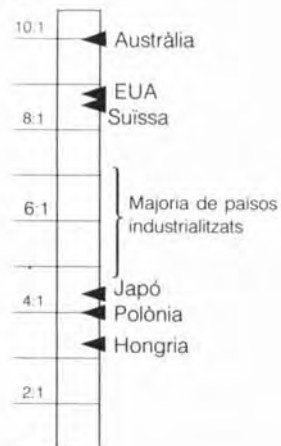
CONTAMINACIÓ

Quilograms de sofre i nitrògen emesos per càpita

DISPARITAT D'INGRESSOS

20% més ric de les llars: 20% més pobre

Font: Informe sobre el Desenvolupament Humà, 1994, PNUD.

DCIDOB 53. **La cimera social.**

Cronologia internacional.

Cronologia Internacional

D'abril a maig del 1995

Abril

3. Burundi. Fonts diplomàtiques i cooperants fan públic que 400 persones han estat massacrades a la regió de Gasorwe, al nord-est de Burundi. La matança hauria estat perpetrada per membres de l'Exèrcit, format predominantment per tutsis, i per la milícia tutsi. Les víctimes són de l'ètnia hutu.

4. Les Filipines. 50 persones han estat assassinades a la ciutat d'Ipil, majoritàriament catòlica, en un atac del grup Abu Sayyaf, secció escindida del Front Moro d'Alliberament Nacional (MNLF). Els atacants, que reclamen la secessió de l'illa de Mindanao, majoritàriament musulmana, no accepten les converses de pau que manté el Govern amb el MNLF.

7. El Tadjikistan. Esclaten violents enfrontaments entre insurgents islamistes i forces del Govern (que compten amb el suport de guàrdies de frontera russos) prop de Khorog, capital de la regió autònoma de Gorno Madakhshan. Els enfrontaments duren deu dies i el 19 d'abril s'inicien unes converses de pau a Moscou.

9. El Perú. Alberto Keinya Fujimori obté una còmoda majoria en les eleccions presidencials (64,42% dels vots), convertint-se en el primer president del Perú en ser reelegit dues vegades consecutives. Amb la victòria del seu partit en les eleccions legislatives, s'assegura també la majoria al Congrés unicameral. El seu rival més directe, Javier Pérez de Cuéllar, ex-secretari general de l'ONU, obté el 21,81% dels sufragis.

Gaza, Israel. Dos atemptats suïcides amb cotxes bomba provoquen la mort de set soldats israelians i un ciutadà dels EUA i fereixen 50 persones més. Els atemptats són obra de la Jihad Islàmica i del grup Hamas, respectivament.

10. Haití. El Consell Electoral Provisional anuncia la revisió del calendari de les eleccions legislatives i locals. Les eleccions, la primera volta de les quals estava prevista el 4 de juny, són aplaçades fins al 24 del mateix mes, amb una segona volta fixada pel 16 de juliol. Aquest canvi de dates arriba enmig d'un clima d'inseguretat creixent.

13. Bòsnia i Hercegovina. Tres soldats francesos de les forces de pacificació de l'ONU moren a Sarajevo, un dels quals, almenys, abatut per un franc tirador del Govern bosnià. Creixen els dubtes sobre la permanència de contingents francesos a les forces de pacificació de l'ONU desplegades a Bòsnia.

14. El Japó. 100.000 policies —més d'un terç de la força nacional— prenen part en l'assalt de 130 locals de la secta Aum Shinrikyo. La psicosis d'atemptats i catàstrofes continua al Japó durant tot el mes i, malgrat les nombroses detencions, el líder de la secta, Shoko Asahara, continua desaparegut. El dia 21, 370 persones pateixen les conseqüències de la inhalació de

gas serin, alliberat a l'estació de la ciutat de Yokohama, 25 km al sud de Tòquio. Dos dies després, la ciutat torna a ser víctima d'una altra acció de la secta.

16. El Canadà. Se signa un acord de conservació entre el Canadà i la Unió Europea que posa fi a les llargues disputes sobre els caladors de pesca de l'Atlàntic Occidental. Segons l'acord, Espanya haurà de reduir la pesca de l'halibut en un 75% l'any 1995 i acceptar mesures molt estrictes de control.

Hebron, Israel. Tres membres dels batallons Izz al-Din Qassam són assassinats per una unitat militar israeliana. Israel assegura que es tractava d'una cèl·lula terrorista responsable de la matança de colons israelians l'any anterior.

18. Bolívia. El Govern del president Gonzalo Sánchez de Lozada declara l'estat d'excepció, de 90 dies de durada, per fer front a setmanes de disturbis civils. La policia i els tres cossos de l'Exèrcit són mobilitzats.

19. Els EUA. Una bomba de gran poder destructiu esclata a l'edifici de l'oficina federal d'Oklahoma City, en el pitjor atac terrorista a l'interior del país. El balanç final de víctimes s'acosta a les 200, algunes de les quals no poden ser tretes de sota les runes. Malgrat les primeres informacions que podria tractar-se d'un atemptat de grups islamistes, prompte es confirma la connexió amb grups d'extrema dreta americans. La commoció és enorme a tot el país, i el president Bill Clinton declara el dia 23 d'abril com a jornada de dol oficial.

21. Chiapas, Mèxic. Després de 13 mesos d'interrupció, es reprenen les converses de pau entre el Govern i l'Exèrcit Zapatista d'Alliberament Nacional (EZLN) a la localitat de San Andrés Larráinzar. Encara que els resultats de les converses no transcendeixen, la continuació de les converses és fixada pel 12 de maig.

ONU. El Consell General de les Nacions Unides aprova una resolució a fi d'estendre durant 75 dies les sancions selectives contra Iugoslàvia, imposades per aconseguir que els serbis aturin el suport als serbis de Bòsnia.

22. Rwanda. Segons estimacions de l'ONU, almenys 2.000 persones moren al camp de refugiats de Kibeho, prop de Gikongoro. El camp havia estat rodejat per membres de l'Exèrcit Patriòtic Rwandès (APR) i els refugiats, presos pel pànic, van desplaçar-se a una zona propera, on van tenir lloc els enfrontaments. El Govern rwandès va manifestar que la xifra de morts donada per l'ONU era exagerada. Les forces d'auxili, per contra, van dir que el nombre de víctimes havia estat de 8.000.

Xipre. Rauf Denktaş obté la tercera victòria consecutiva en les eleccions presidencials de l'autoproclamada República Turca del Nord de Xipre.

23. França. Se celebra la primera volta de les eleccions presidencials franceses, en la qual el candidat socialista Lionel Jospin supera, con-

tra tot pronòstic, el candidat neogaullista Jacques Chirac. El primer ministre, Edouard Balladur, no obté els vots necessaris per passar a la segona volta. El candidat de l'extrema dreta, Jean-Marie Le Pen, obté el 15% dels sufragis.

24. Guinea Equatorial. Severo Moto, líder del principal partit de l'oposició (Partit del Progrés de Guinea Equatorial), és condemnat a 28 anys de presó per un tribunal militar, acusat de traïció i conspiració en un suposat intent de cop d'Estat. Els càrrecs contra Moto i altres acusats i la duresa de les sentències són condemnats per alguns Governos occidentals, entre els quals hi ha Espanya, que els considera com a «injustos, arbitraris i excessius».

25. Israel - Palestina. Representants de l'Organització per a l'Alliberament de Palestina (OAP) i del Govern israelià reprenen al Caire les converses sobre les eleccions palestines.

Croàcia. Forces de la milícia serbo-croata lleials a l'autoproclamada República Sèrbia de Croàcia (RSK) tanquen la principal carretera que uneix Zagreb amb Lipovac i Belgrad, la capital sèrbia.

26. L'Argentina. El cap de personal de l'Exèrcit, Martín Antonio Balza, admet en un programa de televisió que els militars havien comès crims durant la «guerra bruta» dels anys 70, quan milers de persones van ser segrestades, torturades i assassinades. Es tracta de la primera vegada que un membre de l'Exèrcit reconeix obertament aquests fets.

27. Washington, els EUA. Acaba la reunió anual del Fons Monetari Internacional (FMI). Malgrat la creixent preocupació per la recent baixada del valor del dòlar, els països membres no es posen d'acord a prendre cap mesura de suport a la moneda americana.

La Haia, els Països Baixos. El fiscal major del Tribunal de Crims de Guerra de les Nacions Unides, Richard Goldstone, cita formalment tres dels principals responsables de les guerres en l'antiga Iugoslàvia —Radovan Karadzic, Ratko Mladic i Mico Stancic— com a sospitosos d'haver comès crims de guerra. Simultàniament, l'únic detingut per aquesta causa, Dushan Radic, és extraditat d'Alemanya als Països Baixos.

30. Bòsnia i Hercegovina. Expira l'alto-el-foc vigent des del desembre del 1994. La incapacitat per prorrogar-lo, juntament amb la represa d'enfrontaments a Croàcia, fan témer que la guerra es radicalitzi a Bòsnia i Hercegovina.

Maig

1. Croàcia. Tropes croates compostes per quasi 2.000 soldats creuen les línies d'alto-el-foc d'Eslavònia occidental vigilades pels cascos blaus. Aquesta operació contra els serbis rebels

de Krajina va destinada a controlar l'autopista Zagreb-Belgrad.

2. Croàcia. Els rebels serbis de Krajina ataquen Zagreb, la capital de Croàcia, des de les seves posicions a Glina. Hi han mort cinc persones i més de cent han estat ferides. L'atac serbi es produeix en represàlia a l'ofensiva croata per recuperar el control de 30 km de l'autopista que uneix Zagreb i Belgrad.

Cuba - els EUA. Els Governos de Cuba i els EUA anuncien un acord que permetrà l'entrada en territori nord-americà a la majoria dels més de 20.000 refugiats de Guantánamo.

3. Croàcia. Es produeix el segon atac dels rebels serbis de Krajina contra Zagreb, la capital croata, d'un milió d'habitants. Ha estat mort un policia i, ferides, 60 persones. En dos dies el balanç és de sis morts i quasi 200 ferits.

5. Croàcia. L'Exèrcit croata reconquereix l'enclavament serbi d'Eslavònia occidental, situat a un centenar de quilòmetres al sud-est de Zagreb. El ministre croata de Defensa informa que les seves forces han fet presoners més de 1.200 serbis a l'àrea de Pakrac.

Argèlia. Cinc cooperants estrangers —dos de francesos, un de canadenc, un de britànic i un de tunisià— moren en un assalt contra una empresa prop de Gardaia, 480 km al sud d'Alger.

7. França. Jacques Chirac és elegit cinquè president de la V República Francesa: obté el 52,67% dels vots enfront del 47,33% aconseguit per Lionel Jospin.

Sarajevo. Cinc granades de morter han provocat nou morts i 15 ferits al barri de Butmir de Sarajevo. L'atac suposadament serbi contra Sarajevo ha durat 20 minuts i és el pitjor des que el passat dia 30 d'abril va finalitzar la treva dels quatre mesos d'hivern.

8. Croàcia. Per primer cop en una setmana la tensió bèl·lica ha minvat a Croàcia, on l'ONU espera que el Govern de Zagreb i els serbis de Krajina arribin a un compromís.

9. Cuba - Els EUA. Els EUA deporten 13 *balseros* cubans recollits en alta mar, a pesar de les protestes dels exiliats cubans a Miami i de les peticions d'alguns congressistes cubano-americans. Els *balseros* van ser recollits el passat dia 4 en aigües del Carib pel creuer de luxe Majesty of the Seas, dos dies després que Cuba i els EUA arribessin a un acord sobre migració segons el qual la major part dels 21.000 refugiats cubans reclousos a Guantánamo podran entrar als EUA a canvi que tots els emigrants il·legals recollits en alta mar siguin deportats a l'illa.

10. Rússia - els EUA. Els presidents dels EUA, Bill Clinton, i de Rússia, Boris Ieltsin, aconsegueixen acords a Moscou a fi de limitar l'assistència nuclear russa a l'Iran i revitalitzar l'Associació per a la Pau. Malgrat això, tots dos han expressat discrepàncies sobre l'ampliació de l'OTAN, la guerra a Txetxènia i sobre convenis d'armament. Els compromisos als quals s'ha arribat són a curt termini.

11. Tractat de No-Proliferació Nuclear (TNP). El compromís a què han arribat els EUA i 14 països àrabs, encapçalats per Egipte, ha obert el camí perquè s'hagi aprovat la pròrroga del TNP. Egipte, Jordània, Kuwait i l'Iraq havien condicionat la firma de la pròrroga al fet que Israel firmés el TNP i acceptés les inspeccions de l'Organisme Internacional de l'Energia Atòmica (OIEA). El document final no fa referència a Israel, però insta «a tots els Estats del Pròxim Orient que no ho han fet, sense excepció, a adherir-se al TNP i a col·locar les seves instal·la-

cions nuclears sota la garantia de l'OIEA». La clau era en les paraules *sense excepció*.

12. Txetxènia. Els combats entre les forces federals russes i els independentistes txetxens s'han intensificat després que hagi expirat la treva de dues setmanes que el president rus Boris Ieltsin havia declarat a partir del 28 d'abril amb motiu del 50è aniversari de la fi de la Segona Guerra Mundial.

Els EUA - Cuba. Les autoritats nord-americanes deporten un segon grup d'11 *balseros* cubans atenent-se al compliment dels acords migratoris firmats amb Cuba i tot posant de manifest la seva decisió de no cedir a les pretensions dels exiliats més conservadors de Miami. Els *balseros* havien sortit de l'illa el 29 d'abril i van ser rescatats per un guardacostes dels EUA.

13. Algèria. Un mort i tres ferits és el resultat d'un atac perpetrat per un comando islàmic integrat contra un comboi d'agents de les forces de seguretat argelianes a la Cabília.

14. Txetxènia. Les tropes russes llancen una ofensiva general contra les viles situades als contorns de les muntanyes del sud de Txetxènia.

15. L'Argentina. Tot contrastant amb els pronòstics de les enquestes, el president argentí, Carlos Menem, aconsegueix un nou mandat presidencial sense necessitat d'una segona volta. Un cop escrutat més del 90% dels sufragis, Menem obté el 49,46% dels vots i, doncs, supera per quasi cinc punts el mínim del 45% necessari per evitar la nova votació. José Octavio Bordón n'aconsegueix el 29,63% i Horacio Massaccesi, el 17%.

Bielorússia - Rússia. El president de Bielorússia, Alexander Lukaschenko, aconsegueix una important victòria en el referèndum celebrat el passat 14 de maig: la població va dir sí a les seves quatre proposicions tot donant suport que el rus sigui considerada la llengua estatal oficial juntament amb el bielorús, que es canviï la bandera i l'escut nacionals, que Bielorússia s'integri econòmicament a Rússia i que s'introdueixin modificacions en la Constitució a fi d'atorgar al president el dret de dissoldre el Parlament.

16. Sarajevo. Sarajevo es converteix en l'escenari de l'enfrontament artiller més violent entre forces sèrbies i l'Exèrcit bosnià (l'Armija) des de fa dos anys. La pluja de projectils ha provocat la mort de com a mínim cinc persones, entre les quals hi ha una nena de 9 anys i un noi de 13, i 25 ferits. Aquest tiroteig entre assetjadors i assetjats coincideix amb l'anunci del tribunal de crims de guerra de la Haia d'intentar jutjar el cabdill serbi Radovan Karadzic.

17. Algèria. Fatma Aisauin, de 22 anys, i la seva companya Aisha Bernaus, de 20, són les últimes dues víctimes de la violència integrista.

Els EUA - el Pròxim Orient. Els EUA veten una resolució del Consell de Seguretat de l'ONU que condemna Israel per l'expropiació de 53 hectàrees de terra palestina. El vet provoca una onada de protestes entre els països àrabs i amenaça el procés de pau al Pròxim Orient.

20. Els Balcans. El parlament de l'autoproclamada República Sèrbia de Krajina (RSK) ha acordat refusar el nou mandat dels cascos blaus a Croàcia i obrir un procés d'unió política amb la també autoproclamada República Sèrbia de Bòsnia i Hercegovina, que dirigeix Radovan Karadzic. D'altra banda, la Força de Protecció de les Nacions Unides (Unprofor) a Bòsnia i Hercegovina s'ha negat, amb l'excusa que és massa perillós, a donar cobertura als civils bosnians que col·loquen barricades a diverses parts de la ciutat a fi de defensar-se dels franc-tiradors.

21. Algèria. Malika Sabuar, de 22 anys, redactora d'un setmanari en llengua àrab, ha estat assassinada per un comando integrista.

22. El Pròxim Orient. Després que els palestins hagin amenaçat amb una nova Intifada, que dos petits partits del Parlament israelià hagin tingut previst fer caure el Govern de Yitzhak Rabin amb una moció de censura i que els països àrabs hagin convocat una cimera urgent al Marroc, el primer ministre israelià ha suspès fins a nova ordre l'expropiació de 53 hectàrees de terres palestines.

Bèlgica. Els quatre partits de la coalició sortint (socialcristians i socialistes d'ambdues famílies lingüístiques, francòfona i neerlandòfona) han aconseguit una majoria de 82 diputats sobre 150 escons, la qual cosa equival a un 54,6% de la Càmera federal, un poc menys del 56,6% que tenien fins ara.

23. Algèria. El periodista i escriptor algerià Bakbtli Benaouda ha estat assassinat a trets per un comando integrista a la ciutat d'Orà.

25. Bòsnia i Hercegovina. Dos caces F-18 espanyols i quatre F-16 dels EUA, procedents de la base d'Aviano (Itàlia), bombardegen posicions serbo-bosnianes a prop de Pale, a l'est de Sarajevo. L'atac, ordenat per l'ONU i executat per l'OTAN, ha suposat la destrucció d'un dipòsit important de municions, segons ha informat l'OTAN.

Txetxènia. Les converses, auspiciades per l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE), entre representants del Kremlin, representants dels independentistes txetxens i representants del poder federal rus a Txetxènia han fracassat. Aquestes converses han estat les primeres entre representants civils de les parts en conflicte.

26. Bòsnia i Hercegovina. Almenys 13 observadors militars de l'ONU i 21 cascos blaus francesos han estat fets presoners pels serbis de Bòsnia, que els estan utilitzant com a escuts humans a fi d'impedir nous atacs aeris de l'OTAN. D'altra banda, dos caces F-18 espanyols han tornat a participar per segon cop consecutiu en un bombardeig contra dipòsits d'armes a Pale.

27. Guinea Equatorial. La policia de Guinea Equatorial ha detingut Celestino Bacale, responsable de relacions internacionals de Convergència per la Democràcia Social (CPDS), segon partit de l'oposició guineana, i Andrés Esono, responsable d'informació del CPDS, acusats de ser els autors de la publicació i distribució de la revista *La Verdad*, editada pel CPDS.

28. El Pròxim Orient. El ministre israelià d'Exteriors, Simon Peres, reconeix, després de 28 anys d'ocupació militar, que «els Alts del Golan són terra siríaca». Peres ha al·ludit a un replegament militar en afirmar que «el preu a pagar» per la pau amb Síria serà el mateix que es va abonar a Egipte. (Després dels acords de Camp David, Israel va tornar la península del Sinaí al Govern del Caire el 1982.)

31. Xile. El general Manuel Contreras, ex-cap de la policia de Pinochet, desobeïx la sentència de set anys de presó dictada per la Cort Suprema xilena tot negant ser l'autor intel·lectual de la bomba que fa 19 anys va provocar la mort de l'exiliat Orlando Letelier, ministre d'Afers Exteriors durant el Govern de Salvador Allende. També ha estat condemnat a sis anys de presó el brigadier en actiu Pedro Espinoza, director de les operacions de la desapareguda Direcció d'Intel·ligència Nacional (DINA, policia secreta de la dictadura militar, encapçalada per Contreras).

DCIDOB 53. **La cimera social.**

Procés de preparació de la Cimera Social.

Procés de preparació de la Cimera Social

La Cimera Mundial sobre Desenvolupament Social (CMDS) o Cimera Social, celebrada del 6 al 12 de març del 1995 a Copenhaguen (Dinamarca), té com a marc legal de referència la Declaració sobre el Progrés i el Desenvolupament Social proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides mitjançant la Resolució 2.542 (XXIV) de l'11 de desembre del 1969. La Declaració definia els principis del desenvolupament social, els seus objectius i els mitjans i mètodes per aconseguir-los i recomanava a tots els Governos i a les organitzacions i els organismes internacionals que la tinguessin en compte en llurs estratègies i programes.

La Cimera de Copenhaguen va ser convocada per l'Assemblea General de les Nacions Unides mitjançant la Resolució 47/92 del 16 de desembre del 1992, amb el propòsit d'«ampliar els objectius de la Carta de les Nacions Unides, tal com estableix l'Article 55, en el qual es crida a fomentar nivells de vida més elevats, ocupació laboral global i condicions per al progrés i desenvolupament social i econòmic i donar solucions a problemes internacionals de tipus econòmic, social, de salut i d'altres que se'n derivin, amb especial atenció als aspectes del desenvolupament social (...)».

EL PROCÉS DE PREPARACIÓ A NIVELL GOVERNAMENTAL

El Comitè Preparatori (PrepCom - Preparatory Committee)

L'Organització de les Nacions Unides (ONU) va constituir un Comitè Prepara-

tori (PrepCom) a fi d'organitzar la Cimera i emetre esborranys de declaracions sobre els quals pronunciar-se durant la seva celebració. Tots els membres de l'ONU tenien dret a assistir a les reunions del Comitè.

El PrepCom va elegir una Mesa Directiva composta per un president, el Sr. Juan O. Somavía (Xile), i nou vice-presidents que representaven a Austràlia, el Camerun, Dinamarca (ex-officio en qualitat d'amfitrió de la Cimera), l'Índia, Indonèsia, Mèxic, els Països Baixos, Polònia i Zimbawe.

El Comitè es va reunir a Nova York en tres sessions preparatòries: les dues primeres del 31 de gener a l'11 de febrer i del 22 d'agost al 2 de setembre del 1994 respectivament, i la darrera del 16 al 27 de gener del 1995.

A part d'aquestes sessions, el PrepCom va aprovar la celebració de dues reunions de Grups d'Experts, formats per dos experts de cada regió escollits per l'ONU, a fi de tractar els següents temes: **la integració social** (als Països Baixos, del 27 de setembre a l'1 d'octubre del 1993) i **l'ocupació laboral productiva** (a Suècia, del 4 al 8 d'octubre del 1993). També va ser convocada una conferència sobre **l'alleujament de la pobresa** el setembre del 1993 pel Govern mexicà.

La Secretaria

A fi d'encarregar-se dels preparatius de la Cimera, com ara facilitar i registrar la participació de les organitzacions no-governamentals (ONG), i de cooperar amb el PrepCom, es va crear una Secretaria especial a la seu del Departament de Coordinació de Polítiques i Desenvolupament Sostenible de l'ONU a Nova York.

Els Comitès Nacionals

L'ONU va demanar als diferents Governos membres que establissin Comitès

Nacionals per a la Cimera. Cada Govern va haver de col·laborar en la preparació d'un informe sobre les circumstàncies relacionades amb les qüestions essencials de la Cimera —això és, pobresa, atur i integració social— en el seu país i algunes suggerències a fi de prendre mesures per rectificar-les.

Amb el Fons Fiduciari que va establir l'ONU per finançar la Cimera també es va ajudar a la participació dels països en vies de desenvolupament (PVD).

EL PROCÉS DE PREPARACIÓ I LA PARTICIPACIÓ DE LES ONG

Normativa

A fi d'emfasitzar la naturalesa inter-governamental de la Cimera Social, el PrepCom va decidir que «les ONG no tindrien cap paper negociador en el treball de la Cimera ni en el seu procés preparatori». La contribució de les ONG es va regular mitjançant la següent norma: «Es podrà donar una oportunitat a les organitzacions no-governamentals rellevants a nivell consultiu en el Consell Econòmic i Social (ECOSOC) a fi de guiar el Comitè Preparatori en reunions plenàries i llurs corporacions subsidiàries. També es pot sol·licitar a altres organitzacions no-governamentals que es manifestin breument en aquestes reunions».

Vies de participació de les ONG

Diverses ONG amb estatut consultiu a l'ECOSOC, com ara el CIBS (Consell Internacional per al Desenvolupament Social), van ser acreditades automàtica-

ment per assistir a les reunions del PrepCom i a la Cimera, un cop van haver comunicat a la Secretaria el seu desig de participació. Altres ONG van haver de sol·licitar-hi acreditació tot donant informació sobre els seus propòsits, programes i activitats que tinguessin rellevància quant als temes de la Cimera, incloent continguts i localització geogràfica. També van haver d'informar sobre els seus membres i la seva distribució geogràfica. Una tercera via de participació era a través de les delegacions que hi enviessin els seus països. Aquesta fou, de fet, la forma més directa d'influir-hi. Això no obstant, la major part dels països no van admetre ONG en les seves delegacions oficials.

Algunes trobades de les ONG

A part de la seva participació en les sessions plenàries del PrepCom, les ONG es van trobar a fi de bastir declaracions i esborranys de declaracions per poder oferir aportacions. Una trobada regional d'ONG africanes va tenir lloc a Tunis (Tunisia) del 31 de maig al 4 de juny del 1994 convocada per l'ENDA interàrab (Medi Ambient i Desenvolupament en el Món Àrab). Entre el 7 i el 9 de juliol del 1994 es va celebrar una reunió internacional d'ONG a Hèlsinki (Finlàndia). Aquest fòrum va ser organitzat pel CIBS. Hi van participar uns 80 representants d'ONG, governs i organismes de l'ONU. També a Hèlsinki l'Institut Mundial per a la Investigació del Desenvolupament Econòmic (WIDER) i la Universitat de l'ONU (UNU) van organitzar, els dies 17 i 18 de juliol, una conferència internacional sobre *Política i Economia de l'Ocupació Laboral Global*. S'hi van aplegar uns 60 participants. En una altra conferència, anual, d'ONG, celebrada del 12 al 14 de setembre a Nova York (EUA), també es van tractar aspectes relacionats amb la Cimera, com ara el tema: *Desenvolupament Social: una nova definició de seguretat*.

A la seu de l'ONU a Nova York es van fer consultes informals abans de cadascuna de les sessions del PrepCom prèvies a la cimera. S'hi van confeccionar esborranys de declaracions a l'agost, al setembre i a l'octubre del 1994. A l'última d'aquestes reunions, el darrer esborrany de la qual és datat el 26 d'octubre, hi van assistir més de 100 delegacions governamentals i prop de 100 representants d'ONG, la majoria, dels països desenvolupats.

SEGUIMENT DEL COMITÈ PREPARATORI

A les reunions de les tres sessions del Comitè Preparatori van assistir delega-

cions governamentals d'Estats membres, ONG, organitzacions intergovernamentals i agències de l'ONU.

Objectius

L'objectiu de la primera sessió del PrepCom (Nova York, 31 de gener-11 de febrer del 1994) era definir els resultats a què s'esperava arribar i aportar elements per a la seva inclusió en els documents que havien de ser adoptats durant la Cimera Social.

Sobre la base d'aquests elements, la Secretaria va redactar l'esborrany d'un text de negociació que va constituir la base de treball de la segona sessió del PrepCom (Nova York, 22 d'agost-2 de setembre del 1994). L'objectiu d'aquest segon PrepCom fou la preparació d'un primer esborrany del text final de la Declaració i del Programa d'Acció.

D'altra banda, la tercera sessió del PrepCom (Nova York, 16-27 de gener del 1995) va tenir l'objectiu de preparar els documents provisionals finals que havien de ser formalment adoptats durant la Cimera Social.

Primera sessió del PrepCom (Nova York, 31 gener - 11 febrer del 1994)

Aquesta sessió va concloure amb l'acord per part dels delegats d'elaborar els esborranys d'una Declaració i d'un Programa d'Acció, incloent-hi qüestions com el format i l'estructura bàsica.

Els delegats van acordar que l'esborrany de Declaració havia de constar de tres parts: una descripció de la situació social al món, la formulació dels principis, objectius, orientacions polítiques i reptes comuns per ser adoptats per tots els actors a nivell local, nacional, regional i internacional i una expressió de compromís sobre aspectes relacionats amb la implementació i el seguiment.

Es va establir que la Declaració havia de ser concisa i centrada i que havia de refermar tots els acords internacionals, els instruments, les declaracions i les decisions que el sistema de les Nacions Unides hagués adoptat i que tinguessin relació amb la Cimera Social.

Es va demanar a la Secretaria que preparés un text provisional de negociació basat en els tres temes continguts en la Resolució de l'Assemblea General 47/92: pobresa, atur i integració social.

Segona sessió del PrepCom (22 d'agost-2 de setembre del 1994)

Amb l'objectiu de debatre el contingut del text provisional de la Declaració i del Programa d'Acció redactat per la Secretaria, els delegats van reunir-se durant dues setmanes. Aquest esborrany inicial va ser objecte de nombroses crítiques tant per la seva estructura

com pel seu contingut. Els comentaris i les suggerències dels delegats sobre el Programa d'Acció van ser incorporades a un nou text recopilatori, que va ser distribuït al final de la primera setmana.

Malgrat que tant la Secretaria com la Mesa Directiva i els propis delegats havien expressat la seva intenció de tenir enllestit un text provisional de negociació al final de la segona sessió, això no va ser possible. El resultat, per contra, va ser un voluminós document d'entre 200 i 250 planes que contenia el text recopilatori i totes les esmenes proposades pels delegats al llarg de la segona setmana. Com a conseqüència d'això, es va sol·licitar a la Mesa Directiva que organitzés consultes informals intersessionals el mes d'octubre a fi de facilitar la preparació d'un nou esborrany que servís com a base de negociació durant la tercera i última sessió del PrepCom.

Consultes informals intersessionals

Amb l'objectiu de donar als delegats l'oportunitat d'identificar àrees de convergència i de divergència sobre la Declaració i el Programa d'Acció que poguessin menar cap a l'elaboració d'un text de negociació integrat, van tenir lloc consultes informals a Nova York entre el 24 i el 28 d'octubre del 1994.

Va fer-se evident des del començament que la Declaració havia de servir de base filosòfica del Programa d'Acció, i que els aspectes substancials del Programa d'Acció no podrien ser abordats fins que no s'arribés a un cert nivell de resolució en la Declaració. Es va acordar que la Declaració havia de tenir «to presidencial», amb compromisos forts pel que fa a la intensificació del paper de la Dona a les necessitats especials d'Àfrica i dels països menys desenvolupats i a la necessitat de fer uns programes d'ajustament estructural socialment responsables. La principal dificultat del tema de la pobresa era com fer que els compromisos que hi feien referència fossin clars, creïbles i realistes. En l'àrea de l'ocupació, hi havia la sensació que mancava sensibilitat cap a les implicacions que estava tenint el procés de globalització econòmica. Els aspectes més difícils van ser els relatius a la creació d'un entorn econòmic internacional favorable i a la implementació i seguiment.

L'estructura de l'esborrany del Programa d'Acció va experimentar canvis considerables com a resultat d'una proposta del Grup 77 feta el primer dia. Els delegats van estar d'acord amb aquesta reorganització i van demanar a la Secretaria que reorganitzés el Programa d'Acció en la línia de la proposta del Grup 77. Un cop arribats a un acord sobre l'estructura, els delegats van començar a discutir-ne el contingut, i encara que aquestes consultes intersessio-

nals no tenien caràcter de sessió negociadora, els delegats van concloure-les amb optimisme sobre l'èxit de la Cimera.

Tercera sessió del PrepCom (16-28 de gener del 1995)

Es van establir dos grups de treball per dur a terme una primera lectura dels esborranys de la Declaració i del Programa d'Acció.

La Declaració, segons l'esborrany de la Secretaria, contenia una introducció, una secció de principis i una altra amb nous compromisos. El Programa d'acció constava de cinc capítols, cada un dels quals identificava una base d'acció i descrivia actuacions específiques a nivell nacional i internacional.

Com a conseqüència de la lentitud en els progressos dels dos grups, es van establir grups consultius més reduïts per tractar dels temes conflictius que no po-

dien ser resolts en els grups grans. Un desè compromís, per exemple, va ser incorporat al text gràcies a la proposta del Grup 77, encara que la seva redacció va ser posposada fins a la celebració de la Cimera.

El plenari de cloenda va tenir lloc el 28 de gener, quan va adoptar-se l'esborrany de Declaració i el del Programa d'Acció que havien de ser aprovats durant la Cimera Mundial sobre Desenvolupament Social de Copenhaguen.

UNA DECLARACIÓ DE LES ONG PER A LA TERCERA SESSIÓ DEL PREPCOM

Amb motiu de la tercera sessió del PrepCom, les ONG van elaborar un document de 12 punts on s'assenyalaven les condicions que, en la seva opinió, havien d'acomplir-se si es volia que la Cimera Social tingués repercussions efectives en el redreçament de la situació mundial. *Dotze Punts per Salvar la Cimera Social* és el títol del document que, de manera resumida, es detalla a continuació.

1. La Cimera Social hauria de fer una crida a tots els Governos perquè l'any 2000 ja hagin ratificat els sis tractats principals sobre Drets Humans, la Convenció Internacional sobre Protecció dels Treballadors Immigrants i llurs Famílies i les principals convencions de l'Organització Internacional del Treball (OIT), sense reserves que en contradiguin la intenció o el significat. El Programa d'Acció hauria d'instar els Governos a reconèixer les obligacions jurídicament vinculants de la Convenció sobre Drets Econòmics, Socials i Culturals, així com a establir els mitjans per a l'elaboració i determinació d'aquests drets.

2. Els programes d'ajustament estructural, centrats en el creixement de les exportacions i despreocupats quant a la distribució de la riquesa i la sostenibilitat mediambiental, han suposat un obstacle perquè els Governos nacionals desenvolupessin estratègies en aquest sentit. La Cimera ha d'instar que es revisin les bases de les mesures d'ajustament. A través del seu Comitè d'Experts en Drets Econòmics, Socials i Culturals, l'ECOSOC hauria d'investigar les premises subjacents a les mesures adoptades pel Banc Mundial i el FMI i mesurar el seu impacte segons els criteris establerts per la Cimera Social.

3. Els programes nacionals i internacionals i els projectes que tenen un impacte sobre el desenvolupament social haurien de ser controlats a través d'estudis sobre impacte social, incloent-hi els programes aplicats per les institucions financeres internacionals i per l'Organització Mundial del Comerç. Els programes haurien de ser presentats als òrgans de control rellevants, segons els tractats de l'ONU, mitjançant informes regulars i detallant els avenços que s'estan fent a fi d'ajudar els Governos a complir amb les seves obligacions econòmiques, socials i culturals segons els tractats.

4. Els Països amb Ingressos Baixos haurien de rebre una compensació per les pèrdues experimentades com a conseqüència de la Ronda Uruguai del GATT, per tal que puguin disposar de recursos lliures aplicables al desenvolupament social.

5. Els òrgans especialitzats de l'ONU sobre drets econòmics, socials i culturals també haurien d'examinar les implicacions del nou règim de comerç i de les operacions de l'Organització Mundial del Comerç. Cal dur a terme una auditoria social a fi de calibrar l'impacte sobre el benestar humà al Sud.

6. Els Governos haurien de dirigir les seves mesures econòmiques a la consecució d'un desenvolupament econòmic sostenible i no només a un creixement econòmic a curt termini. Haurien de guiar i moderar l'operació de les forces del mercat, exigir justícia i honestedat en les operacions de negocis, proporcionar una estructura pública adequada i invertir fortament en els recursos humans, sobretot a través de l'educació i l'assistència mèdica.

7. Per molts països, el pes del Deute Extern continua sent un dels principals obstacles per al desenvolupament social. La Cimera Social hauria de promoure unes iniciatives per tal de reduir el Deute, més ambiciosos que les existents en l'actualitat. El més urgent és la condonació del Deute multilateral a Àfrica i a tots als Països amb Ingressos Baixos.

8. L'objectiu de les Nacions Unides per l'Ajut Oficial al Desenvolupament (AOD), fixat en el 0,7% del PIB, hauria de ser assolit l'any 2000 per tots els països de l'OCDE. Cal que hi hagi una despesa més eficient dels recursos públics per tal de permetre una despesa més gran en el sector social i una inversió en l'economia de les persones que viuen en la pobresa. Per aconseguir un desenvolupament social que abasti un ventall més gran de necessitats humanes fonamentals, caldria destinar almenys el 50% de l'AOD a determinats àmbits del desenvolupament social, com són l'atenció mèdica bàsica, la salut reproductiva, l'educació, l'habitatge, l'aigua i la higiene, el crèdit, el suport institucional i esquemes garantits de treball pels pobres.

9. La Cimera Social hauria d'establir mitjans efectius de control sobre el comerç d'armament per contribuir, d'aquesta ma-

nera, a minimitzar els efectes de la violenta desintegració social. Els Governos han de reduir les despeses militars a fi d'alliberar recursos que puguin ser destinats al desenvolupament social.

10. A més de reconèixer el paper central que desenvolupen els ciutadans en el desenvolupament social, el Programa d'Acció hauria d'instar que els Governos es comprometessin a proporcionar marcs legals i reguladors per a la contribució de diferents actors, a fi d'involucrar la societat civil a nivell local, regional i nacional en el desenvolupament social. Això requereix l'erradicació de la corrupció.

11. Els Governos haurien de fer atenció al desenvolupament, aplicació i avaluació de l'impacte de les mesures governamentals sobre les dones a fi de crear un nou clima social, i també haurien de reconèixer el paper central que les dones juguen en el desenvolupament social i econòmic. Els Governos haurien d'assegurar que les lleis efectives i els organismes possessin les mesures per tal de prevenir la violència, el turment i la discriminació contra les dones. La Cimera Social hauria de destacar la contribució i el respecte que mereixen les diferents cultures i integrar en el desenvolupament social aquelles pràctiques tradicionals que no violin els drets de les dones. Caldria emprendre actuacions importants per prevenir la discriminació en base a la discapacitat, la raça, l'edat, la religió o el sexe. També caldria adoptar estratègies específiques per desenvolupar un respecte més gran a la diversitat cultural i a les necessitats dels refugiats i dels immigrants mitjançant l'impuls d'actituds de tolerància en la societat.

12. Hi ha una manca d'informació sobre el desenvolupament social i la sostenibilitat mediambiental, incloent-hi informació sobre salut, educació, distribució de la renda i diferenciació per sexe. Aquesta informació hauria de ser recopilada i utilitzada com a base per a l'elaboració de nous indicadors de sostenibilitat i de desenvolupament social. La Cimera Social hauria de considerar com a responsabilitat primordial la tasca de control dels compromisos assumits pel Comitè dels Drets Econòmics, Socials i Culturals. El mandat i els mètodes de treball del Comitè haurien de ser objecte d'un ajustament per tal d'incloure aquestes responsabilitats.

DCIDOB 53. **La cimera social.**

Celebració de la Cimera Social.

Celebració de la Cimera Social

Sessió Plenària
(6-10 de març del 1995)
Comitè Principal
(6-10 de març del 1995)
Cimera de caps d'Estat i de Govern
(11-12 de març del 1995)
El Fòrum'95
(3-12 de març del 1995)

PRELIMINARS

La reina Margarida de Dinamarca i el secretari general de l'ONU Butros Ghali van inaugurar el dia 6 de març la Cimera Mundial sobre Desenvolupament Social (CMDMS), a la qual van participar 2.662 delegats pertanyents a delegacions oficials governamentals de 193 països i els 1.600 membres de les 167 organitzacions no-governamentals (ONG) amb estatut consultiu dins l'ONU. La Cimera va tenir lloc al Bella Center de Copenhagen, organitzada i patrocinada per les Nacions Unides.

Butros Ghali va fer una crida als participants a fi que enviessin un missatge clar a la comunitat internacional que s'estan prenent posicions contra la injustícia social, l'exclusió i la pobresa. Va fer notar la necessitat d'un pacte social a nivell global i va perfilar tres objectius prioritaris: oferir protecció social, afavorir la integració social i mantenir la pau social.

El primer dia del Plenari els delegats van elegir unànimement el primer ministre danès, Poul Nyrup Rasmussen, president de la Cimera. Aquest va instar els delegats que aprofitessin aquesta trobada per convertir les anàlisis dels problemes i les possibilitats en compromisos i accions concretes.

Els delegats van elegir 27 vice-presidents, i també un d'ex-officio (Dinamar-

ca), un portaveu general (el tunisià Sadok Rabah) i el president del Comitè Principal (l'ambaixador xilè Juan Somavía).

Paral·lelament a la Cimera intergovernamental, 2.500 ONG —unes 10.000 persones— van reunir-se en un fòrum alternatiu a partir del dia 3 de març a la Base Naval de l'illa de Holmen (Dinamarca).

EL PLENARI

Molt semblant a la distribució de l'Assemblea General de l'ONU, on s'asseuen els representants dels diferents Estats en semicercle per ordre alfabètic i amb quatre seients per delegació, en el Plenari es van realitzar les declaracions dels representants governamentals i les d'algunes ONG o organismes especialitzats, com la UNESCO, l'OIT i la UNICEF.

Cadascuna de les sessions del Plenari va ser dedicada a debatre els següents temes:

6 de març: L'establiment d'un entorn econòmic nacional i internacional propici al desenvolupament social.

7 de març: L'erradicació de la pobresa.

8 de març: El gènere i la participació de la Dona.

9 de març: L'ocupació laboral productiva i la reducció de l'atur.

10 de març: La integració social i l'aplicació i el seguiment de polítiques de desenvolupament social.

Tret del tema de la Dona, els altres coincidien amb els cinc capítols del Programa d'Acció establerts pel PrepCom III.

Algunes intervencions

El ministre filipí Cielito Habito va obrir aquest intercanvi d'opinions de cinc dies

de durada parlant en representació del Grup dels 77, constituït actualment per 132 països en vies de desenvolupament (PVD). Va mostrar la seva satisfacció per l'acord dels delegats sobre l'objectiu prioritari d'erradicar la pobresa. Va fer una crida a posar èmfasi en la participació de la Dona, en les necessitats dels menys afavorits i en el paper de la família. També va fer una crida al Fons Internacional per al Desenvolupament Social perquè adoptés la iniciativa del «20/20» i vies noves i addicionals de finançament per al desenvolupament sostenible.

També el dia 6, la ministra francesa Simone Veil va parlar en representació de la Unió Europea (UE). Va destacar l'important paper de la Dona en el desenvolupament, va esmentar els elements essencials d'un programa educatiu i va afirmar que la família és la base de la societat. També va remarcar el paper essencial de l'Organització Internacional del Treball (OIT).

Especialment convidada per Butros Ghali, a primera hora del matí del dia 7 va intervenir Hillary Rodham Clinton, qui va fer una crida a favor del desarmament, la planificació familiar i la societat civil. Va demanar una pròrroga indefinida i incondicional del Tractat de No-Proliferació d'Armes Nuclears (TNP). Quant als recursos financers, va assegurar que a fi d'aconseguir el desenvolupament social de vegades els diners no són tan importants. Al costat dels Governos, va destacar el paper de les organitzacions civils no-governamentals en l'actuació social. També va fer l'anunci d'un ajut dels EUA de 100 milions de dòlars per a 10 anys a fi de fomentar l'educació infantil i juvenil en tres continents: Amèrica Llatina, Àsia i Àfrica. En aquest sentit, va destacar la rellevància de l'educació de les dones i les nenes dels PVD. Va advocar per una assistència sanitària millor i per la formació professional a fi de crear llocs de treball nous.

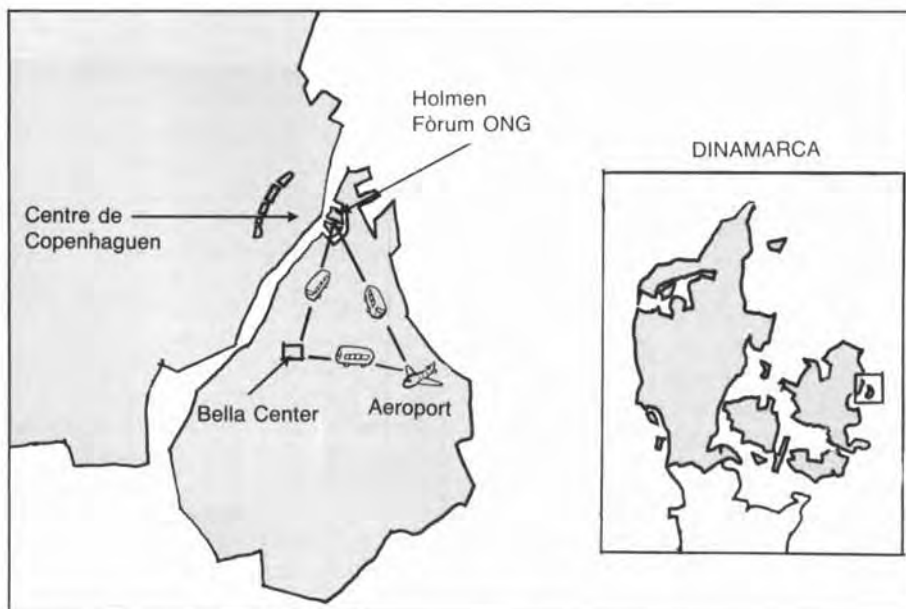
El director del Fons Monetari Internacional (FMI), Michel Camdessus, també hi va intervenir. La seva declaració que «el problema dels països en desenvolupament no es deu tant a la manca de recursos com a la seva mala utilització» va provocar l'ira d'algunes ONG. Camdessus va assegurar que un dels punts centrals del projecte de la Declaració de la Cimera, «la interdependència entre el desenvolupament social i l'econòmic», es troba «al cor del nostre treball en el FMI». Va insistir que la seva política monetària i pressupostària és una condició per als progrés social i humà i va criticar el projecte de Declaració perquè «infravalora» la importància del volum i estabilitat de la política macroeconòmica. Va afirmar també que la globalització de l'economia ha comportat grans beneficis per al desenvolupament econòmic i social, però que alhora ha generat «perills fins al punt de fer creure a l'opinió pública que globalització pot ser sinònim de pobresa i marginació». L'altra institució de Bretton Woods, el Banc Mundial, va distribuir informació sobre les seves «inversions en la gent: 332.000 milions de pessetes anuals en educació, 126.000 milions en salut i prop de 33.200 milions en nutrició».

La Dona va ser la gran protagonista del 8 de març, Dia Internacional de la Dona. Va ser objecte de declaracions a favor de la seva plena participació en el govern del planeta. Butros Ghali va plantejar el nexa entre l'objectiu de la Cimera, és a dir, el desenvolupament social, i l'avenç pel que fa al paper de la dona a la societat.

També va intervenir en el Plenari Merete Hansen, de 91 anys. Va dir que sa mare, Nina Bang, se sentiria orgullosa de les fites feministes aconseguides. El 1910 es va aprovar celebrar, precisament a Dinamarca, el primer Dia Internacional de la Dona, impulsat per l'avi de Merete Hansen, el socialista Gustave Bang.

Federico Mayor Zaragoza, en nom de la UNESCO, va fer una crida a favor de l'educació, que considera «la clau per resoldre l'actual crisi social». En general, les intervencions en el Plenari van relacionar la potenciació del paper de la Dona amb la solució de diversos problemes mundials.

La jornada del 8 de març va culminar amb una desfilada amb candeles i torxes pel centre de Copenhaguen, a la qual van participar gran quantitat de representants d'ONG.

Mapa de situació de les seus de la Cimera Social i del Fòrum de les ONG

soldre en l'última sessió del Comitè Preparatiu (PrepCom III). Els temes que quedaven per negociar eren els aspectes més polítics i amb més implicacions i que significaven canvis respecte a plantejaments anteriors.

Grups de treball

L'ambaixador Juan Somavia va obrir el Comitè Principal i va presentar-ne el programa de treball. L'ambaixador Shah, de l'Índia, va ser nomenat per presidir el grup de treball del Comitè Principal encarregat de negociar el nou compromís sobre educació (Compromís 6). L'ambaixador Koos Richelle, dels Països Baixos, va ser nomenat per presidir les negociacions informals dels Capítols II (Erradicació de la Pobresa), III (Ocupació Productiva i Reducció de l'Atur) i IV (Integració Social). Després, el Comitè Principal va iniciar les negociacions sobre les qüestions irresoltes del projecte de Declaració i Programa d'Acció. Els delegats aviat es van posar d'acord que calia crear grups consultius addicionals a fi de resoldre els temes més difícils. Un grup consultiu presidit per l'ambaixador Richard Butler, d'Àustria, es va ocupar dels temes relacionats amb els Drets, tant els Drets Humans com els Drets al Desenvolupament. Un altre grup, presidit per l'ambaixador Razali Ismail, de Malàisia, es va ocupar dels temes relacionats amb els recursos financers.

Temes pendents

Pel que fa a la Declaració, els temes pendents eren els següents: la condonació del Deute Extern dels països pobres, la mobilització de recursos financers nous i addicionals, l'increment de l'Ajut Oficial al Desenvolupament (AOD), el respecte a les convencions de

l'OIT i als Drets dels Treballadors, el respecte als Drets Humans i a la sobirania nacional, l'accés als serveis d'assistència sanitària i la situació dels països amb economies en transició (països de l'ex-bloc comunista). A més, un Grup de Treball va negociar per separat un compromís sobre educació i salut.

Quant al Programa d'Acció, les qüestions més rellevants a resoldre eren aquestes: la reorientació de les polítiques agrícoles, l'eliminació del Deute Extern, l'increment de l'AOD, els moviments especulatiu de capital, els drets a la negociació col·lectiva, el dret a l'autodeterminació, els indicadors de pobresa i vulnerabilitat, els drets tradicionals als recursos, l'accés a l'assistència sanitària de les comunitats amb ingressos baixos, la creació de xarxes socials segures, la ratificació de les convencions de l'OIT, les necessitats de treball de les poblacions indígenes, la integració dels immigrants, el comerç d'armament, la ratificació dels tractats sobre Drets Humans, l'impacte dels programes d'ajustament estructural (SAP) sobre els grups vulnerables, la mobilització de recursos financers nous i addicionals, el conveni «20/20» i la situació dels països amb economies en transició.

Pel que fa concretament al conveni «20/20», aquesta proposta consisteix que els països en vies de desenvolupament inverteixin el 20% del seu pressupost en serveis socials bàsics, com la sanitat i l'educació, i que alhora els països industrialitzats també destinin al finançament de programes socials el 20% dels seus ajuts a la cooperació en el desenvolupament.

Sessió final

Els treballs dels Grups de Contacte van ser adoptats formalment pel Comitè Principal durant les sessions nocturnes del dijous dia 9 de març i del divendres

EL COMITÈ PRINCIPAL

El Comitè Principal i els seus Grups Subsidiaris de Contacte van negociar les qüestions de la Declaració i el Programa d'Acció que van restar sense re-

dia 10. Van restar enllestits perquè poguessin ser signats pels caps d'Estat i de Govern de l'ONU. El dijous es van donar a conèixer els resultats dels Grups de Contacte i els del Grup de Treball del Comitè Principal en relació al compromís sobre educació i salut. Els 120 parèntesis irresolts del PrepComp III van ser reduïts a 10 després de quatre dies de negociacions. Els últims temes rellevants es van resoldre en els Grups de Contacte el divendres dia 10 i la Declaració i el Programa d'Acció van ser adoptats pel Comitè Principal un cop avançada la nit. Després de l'adopció formal, Somàlia va obrir el torn de paraules a fi que els delegats expressessin les seves objeccions als textos.

L'Iraq va fer objeccions en relació al Compromís 9(b), manifestant que el text, tal com estava proposat, era completament diferent al text de la Declaració i que era incompatible amb l'essència del Compromís 9 original. Tunísia va anul·lar les objeccions que havia manifestat quant al Compromís 9(d). Guatemala va mostrar-se en desacord en relació a les referències a la «integritat territorial» de la Declaració, tot adduint les seves actuals disputes territorials. Belize va fer constar la seva protesta contra les afirmacions de Guatemala. Costa Rica va expressar la seva oposició al paràgraf 21 (reducció de les despeses militars), manifestant que el llenguatge emprat era massa comprometedor. L'Iraq es va mostrar preocupat que les conseqüències socials de les sancions comercials no quedessin prou reflectides en el text. L'Equador, l'Argentina, el Vaticà, el Sudan i Malta van manifestar les seves objeccions sobre els temes referents a la salut reproductiva.

Alguns resultats de les negociacions

Pel que fa a l'apartat dels recursos i en concret a la proposta «20/20» d'ajut a temes socials com l'educació i la sanitat, s'ha negociat que la solució dependrà únicament de l'acord entre el país donant i el receptor. Una de les explicacions que s'ha donat per què els països desenvolupats, com ara França o el Regne Unit, no l'accepten com a acord general és que sovint donen ajuts lligats a la compra d'armament i d'altres béns. D'altra banda, també hi ha hagut reticències per part dels països pobres, ja que molts dels Governos d'aquests països són dictadures o semidictadures no interessades en aquesta fórmula d'inversió social. Els països en vies de desenvolupament també addueixen que la pressió del Deute Extern els dificulta l'augment de l'ajut social. Quant a aquest tema, l'acord també serà bilateral, entre el país donant i el receptor. En cap cas no s'han establert, doncs, xifres i dates concretes comunes a tots els països.

CIMERA DE CAPS D'ESTAT I DE GOVERN

El dia 11 de març el primer ministre danès Poul Nyrup Rasmussen va inaugurar aquesta Cimera davant 118 caps d'Estat i de Govern. Va fer una crida als països perquè arribessin a acords a fi de cancel·lar el Deute Extern i d'emprar els recursos per complir els compromisos assolits a Copenhagen. El secretari general de l'ONU, Butros Ghali, va reiterar la necessitat d'un contracte social global i va manifestar que la presència d'un nombre tan elevat de dirigents era la millor garantia d'un seguiment efectiu. També va prometre que l'ONU seria una eina per implementar els resultats de la Cimera.

Els líders mundials van coincidir a recordar que la pobresa i la desocupació laboral, molt especialment en els països en vies de desenvolupament, són una amenaça directa contra l'estabilitat política i social d'un planeta cada cop més interdependent.

Franz Vranitzky (cap del Govern austríac): «Els fonaments de la pau i de la democràcia són en perill quan grans parts de la població estan excloses dels beneficis del progrés».

Tomiichi Murayama (primer ministre japonès): «Molt sovint la pobresa i la inestabilitat social són darrere els conflictes regionals». Murayama també sosté que a fi d'aconseguir el desenvolupament social dels PDV serà necessari posar èmfasi en l'educació i en la participació de la societat civil, especialment en la de les dones.

François Mitterrand (president francès). En el decurs de la seva intervenció va demanar «contractes de desenvolupament social», que s'establirien després de negociar amb l'OIT i altres organismes internacionals i que permetrien ajudar econòmicament aquells Governos que respectessin estrictament les convencions de l'OIT i el dret dels treballadors. A fi de finançar-los va demanar una taxa sobre les transaccions financeres internacionals, és a dir, un impost sobre els moviments especulatiu de capital, tal i com proposa James Toubin, premi Nobel d'Economia. Per contra, no es va mostrar a favor d'augmentar els recursos al desenvolupament a partir de la proposta «20/20». També va proposar una «readaptació» del FMI i del Banc Mundial. Va desautoritzar aquells «l'únic objectiu dels quals es redueix a la liberalització (de les relacions laborals), al desmantellament de l'aconseguit (socialment) i a l'oblit del paper de l'Estat». Va instar els països industrialitzats a concedir el 0,7% del seu PIB als PVD. Finalment va elogiar el paper de les ONG.

Eduardo Frei (president xilè). Va assegurar que la pobresa «ha de ser derrotada amb la força de tots els humanistes del món» i va advocar per l'Estat del benestar, encara que s'hagin de fer algunes revisions d'aquest concepte. Frei es va mostrar a favor d'augmentar els recursos mitjançant la proposta «20/20».

Helmut Kohl (canceller alemany). Va tractar el tema de la Ronda Uruguai del GATT tot demanant un «major accés» dels PVD als mercats internacionals i es va estendre sobre l'abolició de la mà d'obra infantil: «Tractem els nens aliens com tractem els nostres». També va dir que «el desenvolupament social i una economia estable no són possibles sense democràcia i respecte als Drets Humans» i que «l'assessorament i l'assistència pràctica poden ser tan importants (com els diners)».

Lamberto Dini (president italià). Va ressaltar «el perill de l'augment dels dèficits socials entre nacions, especialment amb les més pobres, que encara s'empobreixen més».

Narashima Rao (primer ministre indi). Va considerar erroni centrar-se massa en les solucions capitalistes per resoldre el subdesenvolupament. També va dir que «és només a partir d'ara que els líders mundials han començat a pensar com viure en lloc de matar».

Felipe González (president espanyol). Va afirmar que el seu objectiu és destinar el 0,7% del PIB a l'ajuda als PVD en els pròxims anys, després que hagi estat «impulsat per amplis sectors de la societat espanyola i assumit pel Govern». González va defensar el principi de solidaritat com a base de la cooperació internacional: «Es pot ser ideològicament solidari, però si, al mateix temps, no s'aconsegueix ser eficaç, la solidaritat resta reduïda a una simple figura retòrica que, en no traslladar-se al terreny de l'acció, només produeix frustració i allunyament de la realitat». En aquest sentit, es va comprometre a augmentar els recursos per a la cooperació i a avançar en la via del «20/20».

Gro Harlem Brundtland (primera ministra noruega). Es va dolre per haver deixat la proposta «20/20» fora del document oficial.

Li Peng (primer ministre xinès). Va defensar la «no-interferència dels demés en els assumptes interns». Va afirmar que l'esquerda entre les nacions riques i pobres «continua eixamplant-se» i que «els rics guanyen molt a costa dels pobres». També va dir que en el seu país viuen 80 milions de persones en la pobresa, però que el Govern acabarà amb aquesta situació a finals de segle.

Fidel Castro (president cubà): «Crec que el sistema (capitalista) és incompatible amb la lluita contra la pobresa en el món, tot i que també crec que en aquesta Cimera hi ha oradors sincers, preocupats a reduir diferències». Castro va denunciar «la carrera armamentista i el comerç d'armes, tot i la fi de la Guerra Freda»; «les intervencions estrangeres sense el respecte sagrat a la independència»; el «neoliberalisme, que sacrifica despietadament els països subdesenvolupats», i el «bloqueig del totpoderós veï del nord a Cuba».

Poul Nyrup Rasmussen (primer ministre danès): «S'ha de tenir en compte que només amb una petita part del que gastem en armament n'hi hauria prou per acabar amb les inacceptables contradiccions que viu la població mundial». Rasmussen va demanar que es condonés el Deute Extern dels països més pobres: una possibilitat que «és a l'abast del món ric», però s'ha de «garantir que s'emprí en benefici dels menys afavorits». També va dir: «donem una vida decent a la població de la Terra. En tenim mitjans».

Sam Nujoma (Namíbia): «És l'hora de declarar la guerra a la pobresa, a la fam i a l'analfabetisme».

Al Gore (vice-president del EUA). Va anunciar que l'Agència per al Desenvolupament del seu país augmentaria fins

al 40% l'aportació a les ONG. També va afirmar que el seu país advoca per abandonar «el vell model de combatre la pobresa» basat en la intervenció estatal.

En general, les intervencions dels països en vies de desenvolupament es van caracteritzar per l'exposició de les seves dificultats i la insistent petició d'ajut. Alguns van fer referència a problemes específics.

Mubutu Sese Seko (president-dictador del Zaire). Va tractar els temes dels refugiats i va prometre democràcia.

Entre els països en transició, ex-membres del Pacte de Varsòvia, la tònica va ser atribuir la seva desastrosa situació a l'antic Règim i fer vots de fidelitat a l'economia de mercat, tot i que alguns van remarcar la necessitat d'una bona relació entre el paper de l'Estat i el sector privat.

CLOENDA

Després de 25 hores extenuants i de 150 discursos, els líders mundials, representants de 185 països, van signar la Declaració i el Programa d'Acció el dilluns 13 de març a les 3 h de la matinada. Ni la Declaració ni el Programa d'Acció no obliguen a complir cap acord. Tampoc

no s'ha concretat quins òrgans vetllaran a fi que es posin en pràctica les decisions generals a les quals s'ha arribat.

Iniciatives anunciades durant la Cimera

Àustria. El canceller Vranitzky va anunciar la cancel·lació de més de 100 milions de dòlars del Deute Extern dels països més pobres i més endeutats. També va convidar a celebrar a Viena l'any 1997 una trobada a nivell europeu a fi d'avaluar els progressos fets en el compliment de la Declaració i del Programa d'Acció de la Cimera, tot posant èmfasi en els problemes específics dels països en transició, és a dir, els de l'Europa central i oriental.

Dinamarca. Dinamarca va anunciar la condonació del Deute Extern de 118 milions de dòlars pendent amb sis països. Amb cinc d'aquests països (Nicaragua, Zimbawe, Angola, Bolívia i Ghana) la condonació del Deute és total, mentre que a Egipte li n'ha condonat aproximadament la meitat.

Els EUA. Hillary Rodham Clinton va anunciar el compromís dels EUA de contribuir a l'educació de les dones i les nenes en tres continents (Amèrica Llatina, Àsia i Àfrica) durant 10 anys i amb 180 milions de dòlars, 100 milions dels quals a vehicular a través d'ONG de dones.

EL FÒRUM '95 O FÒRUM PARAL·LEL D'ONG

Les ONG van tenir un àmbit propi de participació: el Fòrum d'ONG, que, de forma paral·lela, es va celebrar a Copenhaguen entre els dies 3 i 12 de març. Aquest tipus de reunió comença a ser habitual en les cimeres i conferències de les Nacions Unides i consisteix en una trobada d'ONG de tot el món en el mateix lloc i en les mateixes dates que la cimera oficial. S'hi tracten els mateixos temes des del punt de vista específic de les organitzacions no-governamentals i les seves conclusions s'ofereixen als participants de la cimera així com al públic en general.

El Fòrum d'ONG va ser inaugurat el divendres 3 de març per l'impulsor de la Cimera, l'ambaixador xilè a l'ONU Juan Somavía, que va coincidir amb el document alternatiu elaborat per les ONG en demanar un creixement econòmic sense reajustaments que provoquin atur o la liberalització dels preus, en reclamar el respecte als Drets Humans, la participació dels pobles en la presa de decisions i compensacions econòmiques per les pèrdues ocasionades pels acords del GATT. Somavía va rebre una

gran ovació quan es va demanar a si mateix: «Per què no reduïm la venda d'armes?»

Juan Somavía: «Llevat de tot el que de bell antuvi sabem, siguem bel·ligerants a favor del «20/20», del 0,7%, de la condonació del Deute —un deute que és de tothom—, del dividend de la pau o de la destinació anual del 3% de les despeses militars a programes socials».

La Declaració alternativa

Les ONG reunides en el Fòrum Paral·lel van fer pública la seva Declaració alternativa el dijous dia 9 de març. Les ONG van ser molt crítiques amb la Declaració oficial. Van denunciar que no s'hi analitzés el paper del FMI i del Banc Mundial, que han generat desocupació i pobresa arrel dels reajustaments. Van refusar la manera com es va tractar el tema del Deute Extern. Els va desplaure el fet que no s'establissin quantitats i dates concretes per al compliment dels acords i van refusar-ne especialment el

model de desenvolupament, del qual creuen que és «idil·lic» esperar que afavoreixi la creació d'ocupació laboral. També van estar en desacord amb el discurs oficial que va girar entorn de les ONG: «S'assembla molt al que diuen els que fan la guerra als que porten les ambulàncies».

ONG: Dades

La contribució total de les ONG dels països desenvolupats a benefici dels països en vies de desenvolupament va ser el 1992 d'un bilió de pessetes, és a dir, el 13% de tota l'ajuda al desenvolupament que es va realitzar aquell any.

Entre el 1975 i el 1985 el volum real dels programes de les ONG dels països desenvolupats es va duplicar, mentre que els ajuts oficials al desenvolupament únicament van ascendir un 39%.

Una part important dels ajuts públics al desenvolupament es canalitza a través de diverses ONG. A Suïssa, per exemple, el 19,4% dels ajuts oficials es canalitza a través d'ONG; als EUA, l'11,1% i al Canadà, el 10,8%.

DCIDOB 53. **La cimera social.**

Declaració i Programa d'Acció.

Declaració i Programa d'Acció

Per primera vegada en la història, les Nacions Unides conviden a tots els caps d'Estat i de Govern a reunir-se per donar prioritat al desenvolupament social i al benestar de la humanitat. Els pobles del món han fet arribar de diferents maneres el missatge que cal resoldre de manera urgent els greus problemes socials, especialment la pobresa, l'atur i la marginació, que afecten tots els països. Cal atacar-ne les causes fonamentals i les seves conseqüències, per tal de reduir la incertesa i la inseguretat de la vida dels éssers humans.

El desenvolupament social i la justícia social són requisits fonamentals per a la consecució i el manteniment de la pau i la seguretat en i entre les nacions. Alhora, aquests objectius no poden assolir-se sense pau ni seguretat. Aquesta interdependència bàsica, reconeguda ja fa 50 anys en la Carta de Fundació de les Nacions Unides, és avui més vigent que mai.

El desenvolupament social i l'econòmic són interdependents i es reforcen mútuament. Un desenvolupament equitatiu és un element necessari per aconseguir la prosperitat econòmica sostenible. I, a l'inrevés: un desenvolupament econòmic sostingut i ampli és un requisit per a la consecució del desenvolupament i la justícia socials.

El desenvolupament social és un element fonamental de les necessitats i aspiracions de les persones arreu del món i de les responsabilitats dels Governos i de tots els sectors de la societat civil.

La conjuntura internacional en la qual se celebra la Cimera es molt favorable, atès que l'acabament de la Guerra Freda ofereix unes possibilitats úniques d'èxit. L'abast de les mesures que s'hauran de prendre per implementar el Programa d'Acció han de constituir un objectiu pel pròxim mil·lenni.

PART I.

A. Situació actual i raons per celebrar la Cimera

Vivim en una època de progressos sense precedents, però també d'una misèria extrema. L'augment de la prosperitat va acompanyat d'un augment de la pobresa. Aquesta contradicció evident és inacceptable i perillosa.

La mundialització, conseqüència del progrés de les comunicacions, del gran augment del comerç, els corrents de capital i els avenços tecnològics, obre noves oportunitats per al desenvolupament i el creixement de l'economia mundial. La mundialització permet compartir experiències, aprendre de les fites i les dificultats dels altres i enriquir mútuament ideals, valors i aspiracions. Simultàniament, el ràpid procés de canvi i ajustament ha produït desigualtats i marginació als països i entre països. Aquestes tendències han tingut un efecte particularment pronunciat en

els països en vies de desenvolupament. El repte actual consisteix a trobar la manera d'orientar aquests processos de forma que els seus beneficis augmentin i els seus efectes negatius sobre les persones minvin.

Alguns progressos:

a) La riquesa de les nacions s'ha septuplicat en els darrers anys i el comerç ha augmentat de forma encara més espectacular.

b) L'esperança de vida, el nivell d'alfabetització i l'accés a l'ensenyament primari han augmentat en la major part dels països i s'ha reduït la taxa de mortalitat infantil en els països en vies de desenvolupament.

c) Hi ha hagut una expansió de les institucions pluralistes i democràtiques i de les llibertats civils.

Tensions creixents:

a) Augment de la distància que separa els rics i els pobres. Augment de la distància que separa els països desenvolupats i els països en vies de desenvolupament.

b) Problemes socials i de transició en els països que estan experimentant canvis democràtics fonamentals dels seus sistemes polítics.

c) Més de 1.000 milions d'habitants del món viuen en condicions d'extrema pobresa i més de la meitat pateix fam diàriament.

d) Més de 120 milions de persones de diferents parts del món estan oficialment en situació d'aturats i moltes més viuen en condicions de subocupació. Un nombre excessiu de joves, incloent-hi aquells que han rebut educació acadèmica, tenen poques esperances de trobar una feina productiva.

e) Massa éssers humans, sobretot dones, han de fer front, de manera creixent, a la vulnerabilitat, l'aïllament, la marginació, la violència i la inseguretat sobre el futur, atès que la pobresa, l'atur i la desintegració social semblen convertir-se en elements generalitzats del món contemporani que es reforcen mútuament.

Encara que tots aquests problemes tenen un abast mundial, la situació dels països en desenvolupament, i especialment els d'Àfrica i els països menys avançats, és crítica i requereix una especial atenció. De la mateixa manera, els països en transició política han de comptar amb el suport de la comunitat internacional.

Les fites i els objectius en matèria de desenvolupament social requereixen esforços permanents per tal de reduir i eliminar les principals fonts de trastorn social, com són les malalties transmissibles, la delinqüència que hi està relacionada, els conflictes armats i el terrorisme. Cal prendre mesures sobre l'efecte negatiu que la producció i el tràfic d'armes tenen sobre el desenvolupament.

B. PRINCIPIS I OBJECTIUS

Nosaltres, caps d'Estat i de Govern, declarem el nostre compromís amb una visió política, ètica i espiritual del desenvolupament social basada en la dignitat humana, la igualtat, el respecte, la responsabilitat mútua i la

cooperació. Per això, en les polítiques i activitats nacionals, regionals i internacionals atorgarem la màxima prioritat a la promoció del progrés social i al millorament de la condició humana.

Amb aquesta finalitat, establim un marc per a l'acció amb mires a

1. Posar l'ésser humà en el centre del desenvolupament i l'economia al servei de les necessitats humanes.

2. Complir la nostra responsabilitat amb les generacions presents i futures, respectant l'equitat entre generacions i protegint la integritat del nostre medi ambient i la possibilitat d'utilitzar-lo de manera sostenible.

3. Reconèixer que el desenvolupament social és una responsabilitat de cada país i que la cooperació internacional augmenta les possibilitats d'assolir-lo plenament.

4. Integrar les polítiques econòmiques i socials de manera que es donin suport mutu i reconèixer la interdependència de les esferes de l'activitat pública i de la privada.

5. Reconèixer que les polítiques econòmiques sòlides i de base àmplia constitueixen un element necessari per assolir un desenvolupament social sostingut.

6. Promoure la democràcia, la dignitat humana, la justícia social i la solidaritat a nivell nacional i internacional; vetllar per la tolerància, l'eliminació de la violència, el pluralisme i la no discriminació, amb un respecte ple per la diversitat dintre de les societats i entre elles.

7. Promoure una distribució més justa dels ingressos i l'accés als recursos mitjançant l'equitat i la igualtat d'oportunitats a tots els nivells.

8. Reconèixer que la família és la unitat bàsica de la societat i que té una funció fonamental en el desenvolupament social i que, com a tal, ha de ser reforçada. En les seves diverses formes, la família té dret a rebre àmplia protecció i suport en els diferents sistemes culturals, polítics i socials.

9. Promoure i protegir els drets humans reconeguts universalment, incloent-hi el dret al desenvolupament; promoure l'exercici efectiu dels drets i l'acompliment de les responsabilitats en tots els nivells de la societat; promoure l'equitat i la igualtat entre els homes i les dones i promoure l'enfortiment de la societat civil.

10. Donar suport al progrés i a la seguretat dels éssers humans i de les comunitats, de manera que cada membre de la nostra societat mundial pugui satisfer les seves necessitats humanes bàsiques i realitzar la seva dignitat personal, la seva seguretat i la seva creativitat.

11. Posar de relleu la importància del bon govern i de la responsabilitat de totes les institucions públiques i privades, nacionals i internacionals.

12. Reconèixer que facultar les persones per tal que enforteixin les seves pròpies capacitats és un objectiu primari del desenvolupament i el seu principal recurs. La potenciació de les persones requereix la seva plena participació en la formulació i aplicació de decisions que determinen el funcionament i el benestar de les nostres societats.

PART II

Compromisos

(enunciat dels mateixos)

1. Ens comprometem a crear un entorn econòmic, polític i jurídic favorable, que propiciï el desenvolupament social a tots els nivells.

2. Ens comprometem, com a imperatiu moral, polític i econòmic de la humanitat, a assolir l'objectiu d'erradicar la pobresa al món, mitjançant una acció nacional enèrgica i la cooperació internacional.

3. Ens comprometem a facultar totes les persones per tal que puguin guanyar-se la vida de manera segura i sostenible, amb una feina productiva lliurement escollida, i a mantenir l'objectiu de l'ocupació plena.

4. Ens comprometem a promoure la integració social i la participació de tots fomentant societats estables, segures i justes.

5. Ens comprometem a aconseguir la plena equitat i igualtat entre homes i dones i a reconèixer i incrementar la participació de la dona en el progrés i el desenvolupament social.

6. Ens comprometem a promoure i assolir els objectius d'un accés universal i equitatiu a una educació de qualitat, a una sanitat física i mental del més alt nivell possible i a l'accés de tothom a l'assistència sanitària primària, fent esforços especials per rectificar les desigualtats relacionades amb les condicions socials i sense distinció de raça, origen nacional, sexe, edat o discapacitació, respectant i promovent les nostres cultures comunes i particulars, fent tot el possible per enfortir el paper de la cultura en el desenvolupament preservant les bases essencials d'un desenvolupament sostenible centrat en les persones i contribuint al desenvolupament ple dels recursos humans i al desenvolupament social. La finalitat d'aquestes activitats és l'erradicació de la pobresa, la promoció d'una ocupació plena i productiva i el foment de la integració social.

7. Ens comprometem a promoure el desenvolupament econòmic, social i humà d'Àfrica i dels països menys avançats.

8. Ens comprometem a vetllar per tal que els programes d'ajustament estructural incloguin objectius de desenvolupament social com l'erradicació de la pobresa, la generació d'ocupació productiva i la promoció de la integració social.

9. Ens comprometem a augmentar substancialment i a utilitzar amb major eficàcia els recursos destinats al desenvolupament social amb la intenció d'assolir els objectius de la Cimera mitjançant l'acció nacional i la cooperació internacional.

10. Ens comprometem a enfortir el marc de la cooperació internacional per al desenvolupament social, a través de les Nacions Unides i d'altres institucions multilaterals amb un esperit de participació.

tica els principis i complir els compromisos enunciats en la Declaració aprovada per la Cimera Mundial sobre Desenvolupament Social.

Moltes de les qüestions esmentades en aquest Programa han estat tractades amb més detall en conferències mundials anteriors. La importància especial d'aquest Programa d'Acció resideix en el seu enfocament integrat i en el seu intent de combinar moltes mesures diferents per a l'erradicació de la pobresa, la creació de llocs de treball i la integració social en el context d'estratègies nacionals i internacionals coherents de desenvolupament social.

I. UN ENTORN FAVORABLE PER AL DESENVOLUPAMENT SOCIAL

a) entorn econòmic nacional i internacional favorable

(El programa d'Acció presenta 28 mesures concretes en els àmbits nacional i internacional que incideixen en cinc objectius.)

Promoure, com a base del desenvolupament social, un creixement de l'ocupació i dels ingressos generats pel comerç, en el marc del qual ambdós es reforcin mútuament.

Vetllar per tal que els beneficis del creixement mundial es distribueixin de forma més equitativa.

Donar prioritat a les necessitats d'Àfrica i dels països menys desenvolupats.

Aconseguir que el creixement econòmic i el joc de les forces del mercat condueixin més clarament al desenvolupament social.

Evitar que els sistemes fiscals i altres polítiques oficials no generin disparitats que atemptin contra l'harmonia social.

b) un entorn polític i jurídic favorable

(El Programa d'Acció presenta 20 mesures concretes d'àmbit nacional que incideixen en quatre objectius.)

Fer que l'entorn polític contribueixi a la consecució dels objectius de desenvolupament social.

Promoure la promoció i protecció dels drets de les persones com a condició per avançar en el desenvolupament social.

Vetllar perquè tothom tingui accés a tots els coneixements, l'educació i la informació i fer que aquesta sigui més equitativa i més respectuosa amb la diversitat cultural.

Aconseguir que els esforços d'àmbit nacional per promoure un entorn polític i jurídic favorable comptin amb el suport internacional.

II. ERRADICACIÓ DE LA POBRESA

a) Formulació d'estratègies integrades

(El Programa d'Acció presenta 21 mesures concretes que incideixen en cinc objectius.)

Incidir en la responsabilitat dels Governos per aconseguir l'erradicació de la pobresa extrema i reduir la pobresa en general.

Fer que els Governos integrin els objectius i les fites de reducció i erradicació de la pobresa en la política i la planificació econòmica i social als nivells local i nacional.

Aconseguir que els sectors pobres i les seves organitzacions tinguin més possibilitats i recursos.

Avaluar la pobresa i observar la seva evolució, determinar l'eficàcia de les polítiques

de reducció de la pobresa i despertar consciència i promoure la comprensió del fenomen de la pobresa, les seves causes i les seves conseqüències.

Aconseguir que la comunitat internacional doni suport als esforços que porten a terme els països per reduir i erradicar la pobresa.

b) Millora de l'accés als recursos productius i a la infraestructura

(El Programa d'Acció presenta 17 mesures concretes que incideixen en quatre objectius)

Aconseguir augmentar les possibilitats de diversificació i incrementar la productivitat en les comunitats d'ingressos baixos.

Ofertir oportunitats als petits agricultors i a altres treballadors dels sectors de l'agricultura, la silvicultura i la pesca.

Millorar substancialment l'accés dels petits productors al crèdit.

Atacar la pobresa urbana.

c) Atenció a les necessitats bàsiques de tothom

(El Programa d'Acció presenta 19 mesures concretes que incideixen en tres objectius.)

Aconseguir que els Governos i les organitzacions socials cooperin per atendre les necessitats bàsiques de tots els membres de la societat, incloses les persones que viuen en la pobresa i els grups vulnerables.

Fer que els Governos compleixin els compromisos contra respecte a l'atenció de les necessitats bàsiques de tothom (educació, mortalitat infantil, mortalitat materna, malnutrició, salut reproductiva, analfabetisme, abastiment d'aigua potable i disponibilitat d'habitatge de baix cost).

Millorar l'accés als serveis socials per a les persones que viuen en condicions de pobresa i els grups vulnerables.

d) Augment de la protecció social i disminució de la vulnerabilitat

(El Programa d'Acció presenta 17 mesures concretes que incideixen en tres objectius.)

Aconseguir l'enfortiment dels sistemes de protecció social per tal de protegir de la pobresa les persones que no poden trobar feina, les que no poden treballar per malalties, discapacitat, edat avançada o maternitat, les famílies que han perdut un dels seus membres treballadors per mort o per ruptura del matrimoni i les persones que han perdut el seu mitjà de vida per desastres naturals o disturbis civils.

Desplegar esforços especials per a protegir la infantesa.

Protegir les persones i les comunitats de l'empobriment temporal i a llarg termini derivat dels desastres.

III. OCUPACIÓ PRODUCTIVA I REDUCCIÓ DE L'ATUR

a) Importància central del creixement amb augment de l'ocupació en la formulació de polítiques

(El Programa d'Acció presenta 19 mesures concretes que incideixen en quatre objectius.)

Situar la creació d'ocupació productiva en el centre de les estratègies de desenvolupament i les polítiques econòmiques i socials.

Reduir al mínim l'efecte negatiu que tenen sobre l'ocupació les mesures d'estabilitat macroeconòmiques.

Estimular un creixement que inclogui l'augment de l'ocupació.

Millorar les oportunitats de creació i creixement d'empreses del sector privat que generin més ocupació.

PROGRAMA D'ACCIÓ

(Estructura i resum)

En aquest Programa d'Acció s'indiquen mesures polítiques per tal de posar en pràc-

b) Polítiques d'educació, capacitat i treball

(El Programa d'Acció presenta 10 mesures concretes que incideixen en dos objectius.)

Encoratjar les persones a treballar de manera productiva en un medi mundial en ràpida evolució i aconseguir que els treballadors abandonin les feines de baixa productivitat per a fer-ne d'altres de més qualitat.

Ajudar els treballadors a adaptar i millorar les seves possibilitats d'ocupació en condicions econòmiques canviants.

c) Millora de la qualitat de feina i d'ocupació

(El Programa d'acció presenta 8 mesures concretes que incideixen en dos objectius.)

Fer que els Governos millorin la qualitat del treball i de l'ocupació.

Assolir un medi laboral saludable i segur, eliminar l'explotació, augmentar la productivitat i millorar la qualitat de vida.

d) Millora de les oportunitats de treball per a grups amb necessitats especials

(El Programa d'Acció presenta 18 mesures concretes que incideixen en sis objectius.)

Millorar el disseny de polítiques i programes per tal que reflecteixin les necessitats específiques de cada grup i aconseguir-ne la participació activa en la planificació, el disseny i la gestió.

Fer que les polítiques d'ocupació contribueixin més a solucionar el problema de l'atur prolongat.

Procurar que les polítiques garanteixin a tots els joves opcions constructives per al seu futur.

Fer possible la participació plena de la dona en el mercat del treball i el seu accés sense distincions a les oportunitats d'ocupació.

Ampliar la gamma d'oportunitats de treball per a les persones discapacitades.

Intensificar en gran mesura la cooperació internacional per fer front a les necessitats dels treballadors migrants i les seves famílies.

e) Concepte més ampli del treball

(El Programa d'Acció presenta 5 mesures concretes que incideixen en un objectiu.)

Elaborar i aplicar un concepte més ampli del treball, incloent-hi flexibilitzacions de jornada laboral, revisions de les legislacions, etc.

IV. INTEGRACIÓ SOCIAL**a) Governos que responguin a les necessitats i plena participació de la societat**

(El Programa d'acció presenta 8 mesures que incideixen en dos objectius.)

Aconseguir que els Governos facin que les institucions públiques responguin en més gran mesura a les necessitats de la població.

Encoratjar una participació més plena de la societat, establint mecanismes que permetin que les institucions de la societat civil tinguin més poder de decisió en la formulació d'objectius i en l'aplicació de polítiques per al desenvolupament social.

b) No discriminació, tolerància i respecte a la diversitat

(El Programa d'Acció presenta 9 mesures concretes que incideixen en un objectiu.)

Reduir i eliminar la discriminació i fomentar la tolerància i el respecte a la diversitat.

c) Igualtat d'oportunitats i justícia social

(El Programa d'Acció presenta 8 mesures concretes que incideixen en un objectiu.)

Promoure la igualtat d'oportunitats i la justícia social mitjançant l'educació, la revisió de les polítiques i la promoció de la igualtat en el sector públic, així com el suport a les empreses privades perquè facin el mateix.

d) Atenció de necessitats socials especials

(El Programa d'Acció presenta 10 mesures concretes que incideixen en un objectiu.)

Atendre les necessitats especials dels grups de la societat que sovint han estat considerats marginats o desfavorits, tot fomentant i reconeixent les seves capacitats i donant-los representativitat en els òrgans legislatius.

e) Tracte equitatiu i integració dels migrants, els treballadors migrants, els refugiats i les persones desplaçades

(El Programa d'acció presenta 8 mesures concretes que incideixen en un objectiu.)

Fomentar el tracte equitatiu i la integració de tots els grups, cooperant per a reduir les causes de la migració indocumentada, fent respectar els drets humans bàsics dels migrants indocumentats i reconeixent la importància de la reunificació de la família, així com enfortint el suport a les activitats internacionals de protecció i assistència als refugiats i a les persones desplaçades.

f) La violència, la delinqüència i l'ús indegut de les drogues

(El Programa d'acció presenta 4 mesures concretes que incideixen en un objectiu.)

Introduir polítiques concretes dirigides a prevenir i eliminar la violència de la societat, rehabilitar els delinqüents i lluitar contra l'ús indegut de les drogues i el narcotràfic, enfortint la cooperació amb les institucions de la societat civil i el sector privat per dur a terme programes de rehabilitació de toxicòmans que els permetin obtenir una ocupació productiva i una vida independent i digna.

V. APLICACIÓ I SEGUIMENT**a) Estratègies nacionals**

(El Programa d'acció presenta 11 mesures que incideixen en dos objectius)

Promoció d'un enfocament integrat per a l'aplicació del Programa d'Acció.

Consecució del suport internacional a la formulació d'estratègies nacionals de desenvolupament social.

b) Participació de la societat civil

(El Programa d'Acció presenta 11 mesures concretes que incideixen en dos objectius.)

Enfortiment de les organitzacions de la comunitat i les organitzacions no-governamentals sense finalitat de lucre que porten a terme activitats en l'esfera de l'educació, la salut, la mitigació de la pobresa, la integració social, l'auxili i la rehabilitació per tal que puguin participar activament en la formulació de polítiques.

Encoratjar la societat civil i el sector privat a fer una aportació més gran al desenvolupament social.

c) Mobilització dels recursos financers

(El Programa d'Acció presenta 21 mesures concretes que incideixen en sis objectius.)

A nivell nacional, reorientar els recursos ja existents i trobar recursos addicionals, tant del sector públic com del privat, mitjançant polítiques d'estalvi intern i de racionalització dels

sistemes d'impostos, reducció de la despesa militar, prioritització del desenvolupament social en l'assignació de despesa pública i creació de fonts innovadores de finançament.

Als països en vies de desenvolupament, particularment als d'Àfrica, l'assistència financera haurà d'incrementar-se per part de la comunitat internacional, reafirmant el compromís dels països desenvolupats d'arribar a la cessió del 0,7% del seu PIB en el temps més breu possible i augmentant fins el 20% la proporció de l'assistència oficial per al desenvolupament (AOD) dedicada als serveis socials bàsics.

Reduir significativament el Deute Extern per tal que els països en vies de desenvolupament puguin aplicar el Programa d'Acció, sobre la base de la reunió dels 7 països més industrialitzats del món celebrada a Nàpols el juliol del 1994 i la dels governadors del Banc Mundial i del Fons Monetari Internacional celebrada a l'octubre.

Garantir que els programes d'ajustament estructural promouguin els objectius del desenvolupament social, inclosos l'erradicació de la pobresa, la generació d'ocupació productiva i l'increment de la integració social, fent que els Governos treballin en cooperació amb les institucions financeres internacionals.

Fer que les institucions financeres internacionals contribueixin a la mobilització dels recursos per a l'aplicació del Programa d'Acció.

Demarar al Consell Econòmic i Social que, a més d'augmentar el corrent de recursos per les vies establertes, examini idees noves i innovadores per a generar fons per al desenvolupament social, incloent-hi la possibilitat d'obtenir finançament mitjançant la captació d'impostos internacionals sobre certs tipus d'activitats internacionals, com transaccions financeres, viatges aeris i telecomunicacions.

d) Funció del sistema de les Nacions Unides

(El programa d'Acció presenta 18 mesures concretes que incideixen en quatre objectius.)

Elaborar un marc per a la cooperació internacional a fi de garantir l'aplicació, el seguiment i l'avaluació, integrats i amplis, dels resultats de la Cimera, conjuntament amb els resultats d'altres conferències de les Nacions Unides, tant les de celebració recent com les previstes, relacionades amb el desenvolupament social, en particular la Cimera Mundial en favor de la Infantesa, la Conferència Internacional sobre la Població i el Desenvolupament i la IV Conferència Mundial sobre la Dona. Tant en l'àmbit nacional com en l'internacional, avaluar les conseqüències financeres i organitzatives dels compromisos, metes i objectius, establir prioritats i planificar pressupostos i programes de treball.

Fer possible que l'Assemblea General de les Nacions Unides dugui a terme l'examen del desenvolupament social en l'àmbit inter-governamental.

Garantir la coherència en l'aplicació del Programa d'Acció, atès que caldrà la participació de moltes entitats del sistema.

Assegurar que el sistema de les Nacions Unides proporcioni cooperació tècnica i altres formes d'assistència als països en vies de desenvolupament, en particular als d'Àfrica i als menys avançats, per a l'aplicació del Programa d'Acció.

Font: Documents A/CONF. 166/PC/L.22 del 25 de novembre del 1994 i A/CONF. 166/L.2 del 6 de febrer del 1995. ONU.

DCIDOB 53. **La cimera social.**

Declaració alternativa de Copenhaguen.

Declaració alternativa de Copenhaguen

Selecció de fragments de la Declaració de les Organitzacions No-Governamentals

«Nosaltres, representants de moviments socials, organitzacions no-governamentals (ONG) i grups cívics participants en el Fòrum d'ONG (...), compartim una visió comuna del món, que reconeix la seva unitat i la seva interdependència essencials, alhora que abraça la diversitat humana en totes les seves manifestacions racials, ètniques, culturals i religioses, on la justícia i la igualtat entre tots els seus habitants ha de ser la prioritat absoluta de totes les accions a seguir i en la qual els principis de la democràcia i la participació popular han de ser universalment acceptats a fi que la llargament desitjada aspiració de crear una civilització pacífica, cooperativa i sostenible pugui finalment ésser una realitat. (...)

(...) el marc econòmic adoptat en els esborranys dels documents presenta una contradicció bàsica amb els objectius d'un desenvolupament social equitatiu i sostenible. (...) les forces del lliure mercat com a bases d'organització de les economies nacional i internacional no alleuja, sinó que agreuja, l'actual crisi social global. (...)

(...) El sistema neoliberal dominant ha fracassat com a model universal de desenvolupament. La càrrega que representa l'endeutament resulta insostenible per molts països (...). Els programes d'ajustament estructural imposats pel Fons Monetari Internacional i pel Banc Mundial han minat sistemàticament el progrés econòmic i social (...). En desmantellar els serveis estatals bàsics, aquests programes han augmentat encara més la pressió sobre les dones, les quals tenen cura de la nutrició, la salut, el benestar i l'harmonia de les famílies, així com de les relacions amb la comunitat. En promoure l'exportació ràpida dels recursos naturals, la qual cosa ha desregulat l'economia i ha forçat un nombre creixent de pobres cap a terres marginals, l'ajustament ha contribuït al procés de degradació ecològica.

(...) no podem acceptar la ratificació dels documents oficials del nou ordre comercial tal com es defineix en l'Acta final de la Ronda Uruguai ni els Articles d'Acord en l'establiment de l'Organització de Comerç Mundial (OMC) (...) els seus impactes negatius seran desastrosos pels països pobres i per les persones pobres i els treballadors. (...)

(...) La retallada de despeses socials als

països del Nord com a mesura per reduir el dèficit de pressupostos ha suposat, també, una reducció de moltes de les fites de l'estat del benestar.

El desenvolupament social només serà assolit si tots els drets humans —civils, polítics, econòmics, socials i culturals— dels individus i dels pobles són respectats. Pensem que els documents de la Cimera no encerten a reconèixer adequadament la primacia dels drets humans com a requisit previ per a la consecució d'un desenvolupament social ple i participatiu (...)

(...) destaquem que la militarització genera un enorme malbaratament dels recursos humans, naturals i financers, causa desigualtats i empobriment futurs, violència política i social (...)

En rebutjar el model econòmic establert no proposem la imposició d'un altre model universal. Es tracta, més aviat, d'innovar i donar respostes locals a les necessitats de les comunitats, promovent les capacitats i l'energia de les dones en plena igualtat amb els homes i treient profit tant de les tradicions que siguin valuoses com de les noves tecnologies.

(...) considerem que les següents condicions han de ser satisfetes en els nivells domèstic, comunitari, nacional i internacional, per tal de dur a terme aquesta visió alternativa del desenvolupament.

A nivell domèstic

— (...) transformació de les relacions de gènere segons la qual les dones han de participar en la presa de decisions en igualtat de condicions.

— Dones i homes han de compartir les responsabilitats (...)

— La violència domèstica (...) no pot ser tolerada.

— Les dones han de tenir garantit el dret a una sexualitat lliurement escollida i a la salut sexual.

Els drets dels infants han de ser respectats i ampliat.

A nivell comunitari

— (...)

— Cal restaurar la capacitat de les comu-

nitats per a protegir les seves pròpies bases de recursos.

— Les decisions governamentals i intergovernamentals han de construir-se sobre la base de la plena participació dels moviments socials, les organitzacions ciutadanes i les comunitats en totes les fases del procés de desenvolupament, fent una atenció especial a la participació de la dona en condicions d'igualtat.

— (...)

— (...)

A nivell nacional

— Cal eliminar totes les formes d'opressió basades en el gènere, la raça, l'ètnia, la classe, l'edat, la discapacitat i la religió.

— Els Governos han de garantir la plena participació (...) de la societat civil en els processos de decisió (...)

— Cal garantir l'educació com a principal instrument que ha de permetre als joves ocupar el lloc que els correspon en la societat i prendre el control de les seves vides. (...)

— (...)

— (...)

— Cal que els Governos es comprometin a desenvolupar estratègies nacionals i plans d'implementació per tal d'acomplir les seves responsabilitats com a garants dels Drets Humans. (...) Cal que els Governos que no ho hagin fet ratifiquin la Convenció per a l'Eliminació de Totes les Formes de Discriminació contra les Dones. (...)

— Cal que es reconeguin i es respectin els drets territorials ancestrals dels pobles indígenes i els seus drets a l'autodeterminació (...) Igualment, els territoris que encara es troben colonitzats, han de tenir el dret a la seva sobirania i a la seva autodeterminació.

— Cal que els Governos facin de la reforma agrària la base de l'economia rural (...)

— Cal que els Governos desenvolupin programes d'ocupació sostenible (...)

— Els Governos dels països desenvolupats han (...) d'assolir models sostenibles de producció i consum.

— Els Governos dels països del Sud tenen el dret de protegir els seus pobles dels efectes d'un comerç no regulat i liberalitzat, especialment en aspectes com la seguretat alimentària i la producció domèstica. (...)

— Els Governos haurien de comprometre's a reduir les despeses d'armament, en el sentit que no excedeixi la despesa en sanitat i educació, i incrementar la conversió dels recursos militars en objectius de pau. (...)

A nivell internacional

(...) aconseguir una nova manera d'entendre les relacions entre el Nord i el Sud (...)

— Cal reconèixer que la diversitat cultural és la font principal de la qual pot sorgir una nova força, nous actors, nous sistemes socials i un desenvolupament sostenible, creant una globalització alternativa des de la base.

— Hi hauria d'haver una immediata cancel·lació del deute bilateral, multilateral i comercial dels països en vies de desenvolupament sense la imposició de cap condició d'ajustament estructural. A llarg termini, la comunitat internacional hauria d'institucionalitzar unes condicions comercials equitatives.

— (...)

— Les institucions de Bretton Woods han

de ser transparents i eficaces davant la societat civil, tant al Nord com al Sud (...)

— La política macro econòmica global ha d'adreçar-se a combatre l'estructura de la pobresa i a estimular el poder adquisitiu real. (...) haurà de plantejar-se seriosament la distribució dels ingressos i la riquesa (...)

— La producció i el consum globals han de romandre dins els límits de la capacitat sostenible de la Terra (...)

— Cal establir institucions reguladores i instruments governamentals i legals democràtics i vinculants per prohibir estructures i comportaments monopolístics i per assegurar que les corporacions multinacionals i les institucions financeres respectin els drets fonamentals de totes les persones. (...)

— (...)

— La comunitat internacional hauria de fer complir l'aplicació d'un impost sobre totes les transaccions especulatives de canvi de divises (Impost Tobin) d'un 5% aproximadament, els beneficis del qual haurien de revertir en un fons de desenvolupament social global

amb els mecanismes adequats de control.

— (...)

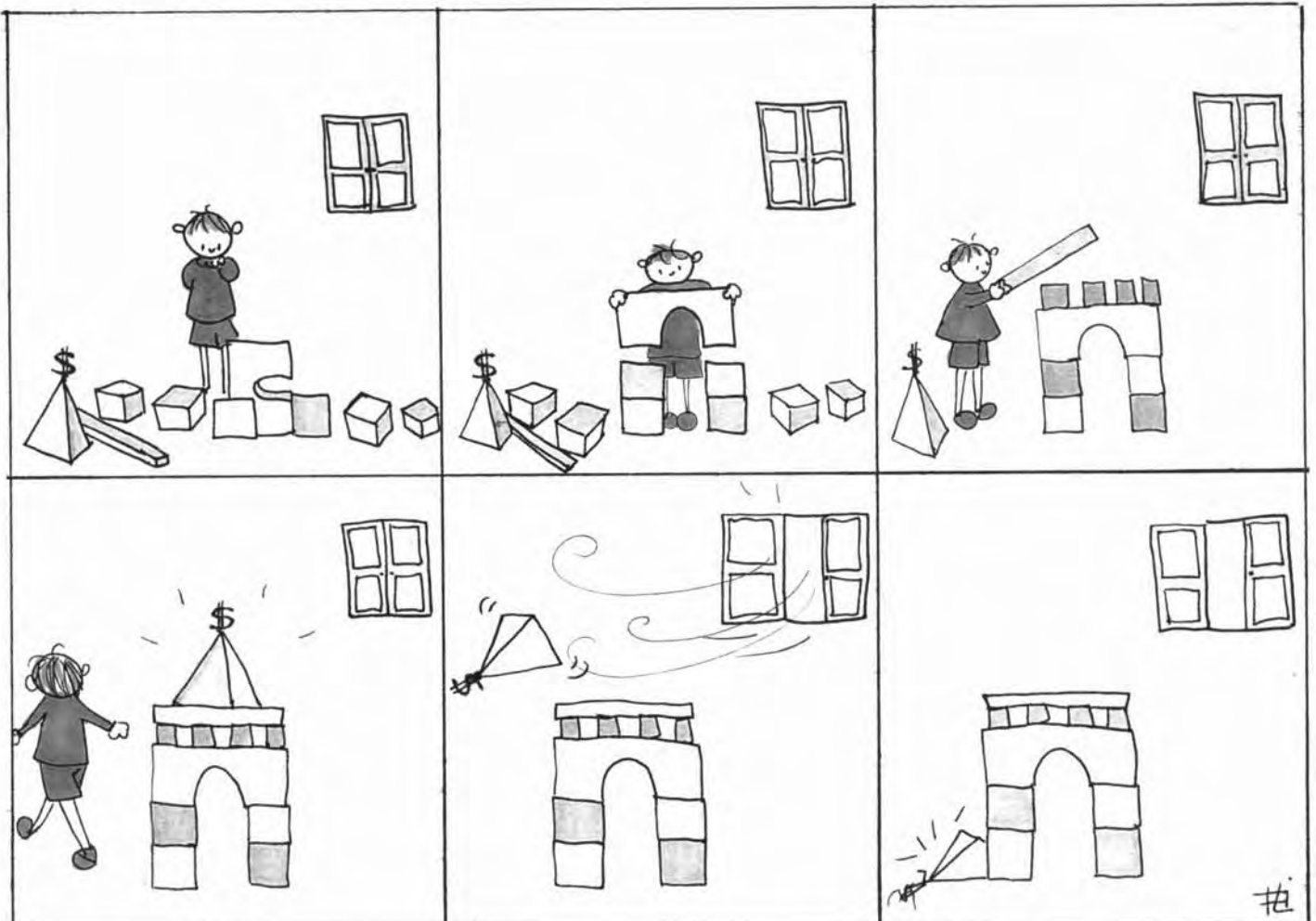
— Les organitzacions regionals i internacionals han de propiciar la diplomàcia, les negociacions pacífiques i la mediació i promoure institucions per a la investigació i l'educació en la resolució de conflictes de manera no violenta.

— (...)

Les relacions de poder existents no permeten la materialització d'aquests objectius. No saltres, representants de la societat civil global, fem una crida als Governos i als dirigents polítics per que reconeguin que l'actual sistema ha obert l'abisme més perillós de tota la història de la humanitat entre una minoria cada cop més enriquida que consumeix massa i una majoria empobrida al Sud; però cada vegada més també al Nord. Mai una nació tan terriblement dividida ha estat estable; no hi ha cap frontera o força capaç de controlar la desesperació i el ressentiment que un sistema fracassat està generant activament.

(...)

TIRA, TIRA!

DCIDOB 53. **La cimera social.**

Selecció de Documents de la Base de Dades CIDOB.

COPENHAGUE: ¿ÉXITO POTENCIAL DE UN FRACASO?/ Xabier Gorostiaga, 1995 - Envío 158: 53-59

DE EL CAIRO A COPENHAGUE/ Sonia Corrêa, 1995 - Populi 2: 12-14

CUMBRE MUNDIAL SOBRE DESARROLLO SOCIAL/ Christopher Reardon, 1995 - Opciones 1: 4-8

COPENHAGUE: LE SOMMET DE SISYPHE/ Anne-Sophie Boisgallais, 1995 - 380: 14-18

POR UNA POLÍTICA SOCIAL MUNDIAL LAS ONG Y LA CUMBRE SOCIAL MUNDIAL/ Erfried Adam; Carola Donner-Reichle, 1995 - Desarrollo y Cooperación 1: 27-31

COPENHAGUE ¿UNA CUMBRE MÁS? POBREZA Y DESIGUALDAD NORTE-SUR, LA CUMBRE SOBRE DESARROLLO SOCIAL/ Julia Almansa; Elena Arnal; Gonzalo Fanjul, 1995 - Prosalus 34: 7-12

LAS ONG ANTE LA CUMBRE SOCIAL/ 1995 - Alai 209: 13-15

MESURER ET ÉVALUER LE DÉVELOPPEMENT/ Ignacy Sachs; Riccardo Petrella; Paul Streenten (et al.), 1995 - Revue Internationale des Sciences Sociales 143: 3-148

LE QUANTITATIF ET LE QUALITATIF-QUELQUES QUESTIONS SUR LES ENJEUX ET LES LIMITES DE LA MESURE DU DÉVELOPPEMENT/ Ignacy Sachs, 1995 - Revue Internationale des Sciences Sociales 143: 9-20

L'EUROPE ENTRE L'INNOVATION COMPÉTITIVE ET UN NOUVEAU CONTRAT SOCIAL/ Ricardo Petrella, 1995 -Revue Internationale des Sciences Sociales 143: 21-34

LE DÉVELOPPEMENT HUMAIN: LE DÉBAT AUTOUR DE L'INDECATEUR/ Paul Streenten, 1995 - Revue Internationale des Sciences Sociales 143: 35-50

MESURE DU DÉVELOPPEMENT: RECHERCHES EFFECTUÉES PAR L'INSTITUT DE RECHERCHE DES NATIONS UNIES POUR LE DÉVELOPPEMENT SOCIAL/ Donald McGranahan, 1995 - Revue Internationale des Sciences Sociales 143: 51-74

MESURER LE DÉVELOPPEMENT: LE RÔLE DE LA COMPTABILITÉ ÉCOLOGIQUE/ Salah El Serafy, 1995 - Revue Internationale des Sciences Sociales 143: 75-90

COMMENT CONSOLIDER LA DÉMOCRATIE? L'OPTION DES DROITS DE L'HOMME/ Malak Poppovic; Paulo Sérgio Pinheiro, 1995 - Revue Internationale des Sciences Sociales 143: 91-106

INTEGRATION SOCIALE ET DÉPLACEMENTS DE POPULATIONS: LA CONTRIBUTION DES SCIENCES SOCIALES/ Michael M. Cernea, 1995 - Revue Internationale des Sciences Sociales 143: 107-132

FAIRE DES PROGRÈS, RATTRAPER SON RETARD: LES ANALYSES COMPARATIVES AU SERVICE DE LA POLITIQUE SOCIALE/ Richard Rose, 1995 - Revue Internationale des Sciences Sociales 143: 133-148

THE WORLD SUMMIT ON SOCIAL DEVELOPMENT MAJOR ISSUES AND PRIORITIES/ Susan Markham, 1994 - Edev News 4: 4-5

SOCIAL INTEGRATION AND DESINTEGRATION: AN IMMEDIATE CHALLENGE TO TODAY'S YOUTH/ Stephen Lewis, 1994 - Edev News 4: 6-7

THE WORLD SUMMIT FOR SOCIAL DEVELOPMENT: THE NGO PERSPECTIVE/ Jean Birket-Smith, 1994 - Edev News 4: 8-9

CUMBRE MUNDIAL SOBRE DESARROLLO SOCIAL, 6-12 DE MARZO, COPENHAGUEN, DINAMARCA/ Asociación para las Naciones Unidas en España, 1995: 1-15

PROYECTO DE DECLARACIÓN (CUMBRE MUNDIAL SOBRE DESARROLLO SOCIAL)/ Reunión regional de expertos sobre desarrollo social y la Cumbre Mundial, 1994: 1-13

PRELIMINARES DE LA CUMBRE SOCIAL DE COPENHAGUE, CONSULTAS INFORMALES DE OCTUBRE EN LA ONU: LA BATALLA CONTINÚA/ Héctor Béjar, 1994: 2-5

¿POR QUÉ UNA CUMBRE SOCIAL?/ Naciones Unidas, 1995: 1-3

LA CRISIS DEL TRABAJO/ Naciones Unidas, 1995: 1-8

ATACAR LA POBREZA/ Naciones Unidas, 1995: 1-5

LA POBREZA MUNDIAL/ Naciones Unidas, 1995: 1

HACIA UNA SOCIEDAD PARA TODOS/ Naciones Unidas, 1995: 1-6

INTEGRACIÓN SOCIAL/ Naciones Unidas, 1995: 1-2

POBLACIÓN Y DESARROLLO SOCIAL/ Naciones Unidas, 1995: 1-5

LOS NIÑOS SON NUESTRO FUTURO/Naciones Unidas, 1995: 1-4

UNA NUEVA ERA PARA LOS ENVEJECIENTES/ Naciones Unidas, 1995: 1-3

EL EMPLEO EN EL MUNDO/ Naciones Unidas, 1995: 1

APROBACIÓN DE LA DECLARACIÓN Y EL PROGRAMA DE ACCIÓN DE LA CUMBRE MUNDIAL SOBRE DESARROLLO SOCIAL/ Naciones Unidas, 1995: 1-7

PROYECTO DE RESULTADO DE LA CUMBRE MUNDIAL SOBRE DESARROLLO SOCIAL: PROYECTO DE DECLARACIÓN Y PROYECTO DE PROGRAMA DE ACCIÓN/ Naciones Unidas, 1995: 1-59

DECLARACIÓ SOBRE EL PROGRÉS I EL DESENVOLUPAMENT SOCIAL/ Nacions Unides, 1969: 1-8

THE SOCIAL SUMMIT: MUCH ADO ABOUT NOTHING?/ Jacques Bugnicourt, 1995 - The Bulletin 26: 3-4

LA CUMBRE DE LAS BUENAS INTENCIONES/ Antoine de Ravignan, 1995 - Vivir Diferente, número inaugural: 1-2

DECLARACIÓN Y PROGRAMA DE ACCIÓN DE LA CUMBRE MUNDIAL SOBRE DESARROLLO SOCIAL/ Naciones Unidas, 1995: 1-46

SOCIAL SUMMIT TARGETS POVERTY ERADICATION, HISTORIC PACT ON HUMAN NEEDS OFFERED IN COPENHAGEN/ United Nations, 1995: 1-3

WORLD SUMMIT FOR SOCIAL DEVELOPMENT TO CONVE-NE IN COPENHAGEN, 6 TO 12 MARCH; MORE THAN 110 HEADS OF STATE AND GOVERNMENT EXPECTED TO PARTICIPATE/ United Nations, 1995: 1-10

PUBLICACIONES D'INTERÈS

IDS BULLETIN/ Reino Unido

D + C DESARROLLO Y COOPERACIÓ/ Reino Unido

TEMAS DE COOPERACION/ Madrid

DESARROLLO/ Italia

LE COURRIER ACP-UE/ Bélgica

UNCTAD BULLETIN/ Suiza

INFORME SOBRE EL DESARROLLO HUMANO, 1994/ Nueva York

DEVELOPMENT CO-OPERATION, EFFORTS AND POLICIES OF THE MEMBERS OF THE DEVELOPMENT ASSISTANCE COMMITTEE, 1994/ París